

.. Rigveda Mandala 5 ..

॥ ऋग्वेदः मण्डलं ५ ॥

अबोध्यग्निः समिधा जनानां प्रति धेनुमिवायतीमुषासम् ।
यद्वा इव प्र वयामुज्जिहानाः प्र भानवः सिस्रते नाकमच्छ ॥ ५.००१.०१
अबोधि होता यजथाय देवानूर्ध्वो अग्निः सुमनाः प्रातरस्थात् ।
समिद्धस्य रुशददर्शि पाजो महान्देवस्तमसो निरमोचि ॥ ५.००१.०२
यदी गणस्य रशनामजीगः शुचिरङ्कते शुचिभिर्गोभिरग्निः ।
आदक्षिणा युज्यते वाजयन्त्युत्तानामूर्ध्वो अधयज्जुहूभिः ॥ ५.००१.०३
अग्निमच्छा देवयतां मनांसि चक्षुषीव सूर्ये सं चरन्ति ।
यदी सुवाते उषसा विरूपि श्वेतो वाजी जायते अग्रे अह्नाम् ॥ ५.००१.०४
जनिष्ट हि जेन्यो अग्रे अह्ना हितो हितेष्वरुषो वनेषु ।
दमेदमे सप्त रत्ना दधानोऽग्निर्होता नि षसादा यजीयान् ॥ ५.००१.०५
अग्निर्होता न्यसीदद्यजीयानुपस्थे मातुः सुरभा उ लोके ।
युवा क्विः पुरुनिष्ठ ऋतावा धर्ता कृष्टीनामुत मध्य इद्धः ॥ ५.००१.०६
प्र णु त्यं विप्रमध्वरेषु साधुमग्निं होतारमीळते नमोभिः ।
आ यस्ततान रोदसी ऋतेन नित्यं मृजन्ति वाजिनं घृतेन ॥ ५.००१.०७
मार्जाल्यो मृज्यते स्वे दमूनाः कविप्रशस्तो अतिथिः शिवो नः ।
सहस्रशृङ्गो वृषभस्तदोजा विश्वा अग्ने सहसा प्रास्यन्यान् ॥ ५.००१.०८
प्र सद्यो अग्ने अत्येष्यन्यानाविर्यस्मै चारुतमो बभूथ ।
ईळेन्यो वपुष्यो विभावा प्रियो विशामतिथिर्मानुषीणाम् ॥ ५.००१.०९
तुभ्यं भरन्ति क्षितयो यविष्ठ बलिमग्ने अन्तित ओत दूरात् ।
आ भन्दिष्टस्य सुमतिं चिकिद्धि बृहते अग्ने महि शर्म भद्रम् ॥ ५.००१.१०
आद्य रथं भानुमो भानुमन्तमग्ने तिष्ठ यजतेभिः समन्तम् ।
विद्वान्पथीनामुर्वन्तरिक्षमेह देवान्हविरद्याय वक्षि ॥ ५.००१.११
अवोचाम क्वये मेध्याय वचो वन्दारु वृषभाय वृष्णे ।
गविष्ठिरो नमसा स्तोममग्नौ दिवीव रुक्ममुख्यञ्चमश्रेत् ॥ ५.००१.१२

कुमारं माता युवतिः समुब्धं गुहा बिभर्ति न ददाति पित्रे ।
अनीकमस्य न मिनज्जनासः पुरः पश्यन्ति निहितमरतौ ॥ ५.००२.०१
कमेतं त्वं युवते कुमारं पेषी बिभर्षि महिषी जजान ।
पूर्वीर्हि गर्भः शरदो ववर्धापश्यं जातं यदसूत माता ॥ ५.००२.०२
हिरण्यदन्तं शुचिवर्णमारात्क्षेत्रादपश्यमायुधा मिमानम् ।
ददानो अस्मा अमृतं विपृक्वत्किं मामनिन्द्राः कृणवन्ननुकथाः ॥ ५.००२.०३

क्षेत्रादपश्यं सनुतश्चरन्तं सुमद्वुधं न पुरु शोभमानम् ।
 न ता अगृभ्रन्नजनिष्ट हि षः पलिकनीरिद्युवतयो भवन्ति ॥ ५.००२.०४
 के मे मर्यकं वि यवन्त गोभिर्न येषां गोपा अरणश्चिदास ।
 य ई जगृभुरव ते सृजन्त्वाजाति पञ्च उप नश्चिकित्वान् ॥ ५.००२.०५
 वसां राजानं वसतिं जनानामरातयो नि दधुर्मर्त्येषु ।
 ब्रह्माण्यत्रेव तं सृजन्तु निन्दितारो निन्द्यासो भवन्तु ॥ ५.००२.०६
 शुनश्चिच्छेपं निदितं सहस्राद्युपादमुञ्चो अशमिष्ट हि षः ।
 एवास्मदग्ने वि मुमुग्धि पाशान्होतश्चिकित्व इह तू निषद्य ॥ ५.००२.०७
 हृणीयमानो अप हि मदैयेः प्र मे देवानां व्रतपा उवाच ।
 इन्द्रो विद्वां अनु हि त्वा चक्ष तेनाहमग्ने अनुशिष्ट आगाम् ॥ ५.००२.०८
 वि ज्योतिषा बृहता भात्यग्निराविर्विश्वानि कृणुते महित्वा ।
 प्रादेवीर्मायाः सहते दुरेवाः शिशीति शृङ्गे रक्षसि विनिक्षे ॥ ५.००२.०९
 उत स्वानासो दिवि षन्त्वग्नेस्तिग्मायुधा रक्षसि हन्त्वा उ ।
 मदे चिदस्य प्र रुजन्ति भामा न वरन्ते परिबाधो अदेवीः ॥ ५.००२.१०
 एतं ते स्तोमं तुविजात विप्रो रथं न धीरः स्वपा अतक्षम् ।
 यदीदग्ने प्रति त्वं देव हर्याः स्वर्वतीरप एना जयेम ॥ ५.००२.११
 तुविप्रीवो वृषभो वावृधानोऽशञ्चर्यः समजाति वेदः ।
 इतीमग्निममृता अवोचन्बहिष्मते मनवे शर्म यंसद्धविष्मते मनवे शर्म यंसत् ॥ ५.००२.१२

त्वमग्ने वरुणो जायसे यत्त्वं मित्रो भवसि यत्समिद्धः ।
 त्वे विश्वे सहसस्पुत्र देवास्त्वमिन्द्रो दाशुषे मर्त्याय ॥ ५.००३.०१
 त्वमर्यमा भवसि यत्कलीनां नाम स्वधावन्गुह्यं विभर्षि ।
 अञ्जन्ति मित्रं सुधितं न गोभिर्यद्वम्पती समनसा कृणोषि ॥ ५.००३.०२
 तव श्रिये मरुतो मर्जयन्त रुद्र यत्ते जनिम चारु चित्रम् ।
 पदं यद्विष्णोरुपमं निधायि तेन पासि गुह्यं नाम गोनाम् ॥ ५.००३.०३
 तव श्रिया सुदृशो देव देवाः पुरु दधाना अमृतं सपन्त ।
 होतारमग्निं मनुषो नि षेदुर्दशस्यन्त उशिजः शंसमायोः ॥ ५.००३.०४
 न त्वद्धोता पूर्वो अग्ने यजीयान्न काव्यैः परो अस्ति स्वधावः ।
 विशञ्च यस्या अतिथिर्भवासि स यजेन वनवद्देव मर्तान् ॥ ५.००३.०५
 वयमग्ने वनुयाम त्वोता वसूयवो हविषा बुध्यमानाः ।
 वयं समर्ये विदथेष्वह्ना वयं राया सहसस्पुत्र मर्तान् ॥ ५.००३.०६
 यो न आगो अभ्येनो भरात्यधीदधमघशसि दधात ।
 जही चिकित्वो अभिशस्तिमेतामग्ने यो नो मर्चयति द्वयेन ॥ ५.००३.०७
 त्वामस्या व्युषि देव पूर्वे दूतं कृण्वाना अयजन्त हव्यैः ।
 संस्थे यदग्ने ईयसे रयीणां देवो मर्तैर्वसुभिरिध्यमानः ॥ ५.००३.०८
 अव स्पृधि पितरं योधि विद्वान्पुत्रो यस्ते सहसः सून ऊहे ।

कदा चिकित्वा अ॒भि च॑क्ष॒से नोऽग्ने॑ कदाँ ऋ॒तचि॑द्या॒तया॑से ॥ ५.००३.०९
 भूरि॑ नाम॒ वन्द॑मानो दधाति पि॒ता व॑सो यदि तज्जोषया॑से ।
 कु॒वि॒द्दे॒वस्य॑ सह॒सा च॑कानः सु॒म्नम॑ग्निर्वनते वावृ॒धानः ॥ ५.००३.१०
 त्वम॑ङ्ग ज॒रितारं॑ यविष्ठ विश्वा॒न्यग्ने॑ दुरि॒ताति॑ पर्षि ।
 स्तेना॑ अ॒दृश्र॑न्नि॒पवो॑ जना॒सोऽजा॑तकेता वृ॒जिना॑ अ॒भूवन् ॥ ५.००३.११
 इ॒मे या॑मा॒सस्त्व॑द्रि॒गभू॑वन्वसवे वा तदि॒दागो॑ अवाचि ।
 नाहा॑यम॒ग्निर्भिश॑स्तये नो न रीषते वावृ॒धानः॑ परा॑ दात् ॥ ५.००३.१२

त्वाम॑ग्ने॒ वसु॑पतिं वसू॒नाम॑भि प्र म॒न्दे अध्व॑रेषु॑ राजन् ।
 त्वया॑ वाजं॑ वाजयन्तो॑ जयेमा॒भि ष्या॑म पृ॒त्सुती॑र्म॒त्याना॑म् ॥ ५.००४.०१
 ह॒व्यवा॑ळ॒ग्नि॒रजरः॑ पि॒ता नो॑ वि॒भुर्वि॑भावा॑ सु॒दृशी॑को अ॒स्मे ।
 सु॒गा॒र्हृ॒पत्याः॑ समिषो॑ दि॒दीह्य॑स्म॒द्रय॑क्ष॒सं मि॑मीहि॒ श्रवा॑सि ॥ ५.००४.०२
 वि॒शां क॒विं वि॒शप॑तिं मानु॒षीणां॑ शुचिं॑ पा॒वकं॑ घृ॒तपृ॑ष्ठम॒ग्निम् ।
 नि हो॑तारं॑ विश्ववि॒दं दधि॑ध्वे स दे॒वेषु॑ वनते वाया॑णि ॥ ५.००४.०३
 जुष॑स्वा॒ग्नि॒ इळ्या॑ स॒जोषा॑ यत॒मानो॑ र॒श्मिभिः॑ सूर्य॑स्य ।
 जुष॑स्व॒ नः समि॑धं॒ जात॑वेद आ च॑ दे॒वान्ह॑ वि॒रद्या॑य वक्षि ॥ ५.००४.०४
 जुष्टो॑ दमू॒ना अ॒ति॒धि॒र्दुरो॑ण इ॒मं नो॑ य॒ज्ञमु॑प॒ याहि॑ वि॒द्वान् ।
 विश्वा॑ अ॒ग्ने अ॒भियु॑जो॒ विह॑त्या॑ शत्रू॒यता॑मा भ॒रा भो॑ज॒नानि ॥ ५.००४.०५
 व॒धेन॑ दस्युं प्र हि चा॒तय॑स्व॒ वयः॑ कृ॒ण्वान॑स्तन्वे॒स्वै स्वा॑यै ।
 पि॒पर्षि॑ यत्स॒हस॑स्पुत्र दे॒वान्त॑सो अ॒ग्ने पा॑हि नृ॒तम॑ वाजे॑ अ॒स्मान् ॥ ५.००४.०६
 वयं॑ ते॒ अ॒ग्न उ॒क्थै॑र्वि॒धेम॑ वयं॒ हव्यैः॑ पा॒वक॑ भद्रशो॒चे ।
 अ॒स्मे र॒यिं वि॒श्ववा॑रं॒ समि॑न्वा॒स्मे विश्वा॑नि॒ द्रवि॑णानि धेहि ॥ ५.००४.०७
 अ॒स्माक॑म॒ग्ने अध्व॑रं॒ जुष॑स्व॒ सह॑सः॒ सूनो॑ त्रिषध॒स्थ ह॒व्यम् ।
 वयं॑ दे॒वेषु॑ सु॒कृतः॑ स्याम॒ शर्म॑णा नस्त्रि॒वरू॑धेन पा॑हि ॥ ५.००४.०८
 विश्वा॑नि नो दु॒र्गहा॑ जा॒तवे॑दः सि॒न्धु न॑ ना॒वा दुरि॑ताति॒ पर्षि॑ ।
 अ॒ग्ने अ॒त्रि॒वन्न॑म॒सा गृ॑णानो॒ऽस्माकं॑ बो॒ध्यवि॑ता त॒नूना॑म् ॥ ५.००४.०९
 यस्त्वा॑ हृ॒दा की॑रिणा॒ मन्य॑मानोऽम॒र्त्य म॒र्त्यो जो॑ह॒वीमि॑ ।
 जा॒तवे॑दो॒ यशो॑ अ॒स्मासु॑ धेहि प्र॒जाभि॑र॒ग्ने अ॑मृ॒तत्व॑म॒श्याम् ॥ ५.००४.१०
 यस्मै॑ त्वं सु॒कृते॑ जा॒तवे॑द उ॒ लोक॑म॒ग्ने कृ॑णवः॒ स्यो॒नम् ।
 अ॒श्विनं॑ स पु॒त्रिणं॑ वी॒रव॑न्तं॒ गोम॑न्तं॒ रयिं॑ न॒शते॑ स्व॒स्ति ॥ ५.००४.११

सु॒समि॑द्धाय शोचिषे॑ घृ॒तं ती॒व्रं जु॑होतन ।
 अ॒ग्नये॑ जा॒तवे॑दसे ॥ ५.००५.०१
 नरा॑शंसः॑ सु॒षूद॑तीमं॒ यज्ञ॑मदा॒भ्यः ।
 क॒विर्हि॑ मधु॒हस्त्यः॑ ॥ ५.००५.०२
 इ॒ळितो॑ अ॒ग्नि आ॑ व॒हेन्द्रं॑ चि॒त्रमि॑ह प्रि॒यम् ।

सुखै रथेभिस्तये ॥ ५.००५.०३
 ऊर्णम्रदा वि प्रथस्वाम्यश्रुका अनूषत ।
 भवा नः शुभ्र सातये ॥ ५.००५.०४
 देवीद्वारो वि श्रयध्वं सुप्रायणा न ऊतये ।
 प्रप्र यज्ञं पृणीतन ॥ ५.००५.०५
 सुप्रतीके वयोवृधा यद्ही ऋतस्य मातरा ।
 दोषामुषासमीमहे ॥ ५.००५.०६
 वातस्य पत्मन्नीळिता दैव्या होतारा मनुषः ।
 इमं नो यज्ञमा गतम् ॥ ५.००५.०७
 इळा सरस्वती मही तिस्रो देवीर्मयोभुवः ।
 बर्हिः सीदन्त्वस्त्रिधः ॥ ५.००५.०८
 शिवस्त्वष्टरिहा गहि विभुः पोष उत त्मना ।
 यज्ञेयज्ञे न उदव ॥ ५.००५.०९
 यत्र वेत्थ वनस्पते देवानां गुह्या नामानि ।
 तत्र हव्यानि गामय ॥ ५.००५.१०
 स्वाहाग्नये वरुणाय स्वाहेन्द्राय मरुद्भ्यः ।
 स्वाहा देवेभ्यो हविः ॥ ५.००५.११

अग्निं तं मन्ये यो वसुरस्तं यं यन्ति धेनवः ।
 अस्तमवन्त आशवोऽस्तं नित्यासो वाजिन इषं स्तोतृभ्य आ भर ॥ ५.००६.०१
 सो अग्निर्यो वसुर्गुणे सं यमायन्ति धेनवः ।
 समवन्तो रघुद्रुवः सं सुजातासः सूरय इषं स्तोतृभ्य आ भर ॥ ५.००६.०२
 अग्निर्हि वाजिनं विशे ददाति विश्वचर्षणिः ।
 अग्नी राये स्वाभुवं स प्रीतो याति वार्यमिषं स्तोतृभ्य आ भर ॥ ५.००६.०३
 आ ते अग्न इधीमहि द्युमन्तं देवाजरम् ।
 यद्द स्या ते पनीयसी समिद्दीदर्यति द्यवीषं स्तोतृभ्य आ भर ॥ ५.००६.०४
 आ ते अग्न ऋचा हविः शुक्रस्य शोचिषस्पते ।
 सुञ्चन्द्र दस्म विशपते हव्यवाट् तुभ्यं हूयत इषं स्तोतृभ्य आ भर ॥ ५.००६.०५
 प्रो त्ये अग्नयोऽग्निषु विश्वं पुष्यन्ति वार्यम् ।
 ते हिन्विरे त इन्विरे त इषण्यन्त्यानुषगिषं स्तोतृभ्य आ भर ॥ ५.००६.०६
 तव त्ये अग्ने अर्चयो महि ब्राधन्त वाजिनः ।
 ये पत्वाभिः शफानां व्रजा भुरन्त गोनामिषं स्तोतृभ्य आ भर ॥ ५.००६.०७
 नवा नो अग्न आ भर स्तोतृभ्यः सुक्ष्मितीरिषः ।
 ते स्याम य आनुचुस्त्वाद्गतासो दमेदम इषं स्तोतृभ्य आ भर ॥ ५.००६.०८
 उभे सुञ्चन्द्र सर्पिषो दर्वी श्रीणीष आसनि ।
 उतो न उत्पूर्या उक्थेषु शवसस्पत इषं स्तोतृभ्य आ भर ॥ ५.००६.०९

एवाँ अग्निमजुर्यमुर्गीर्भियज्ञेभिरानुषक् ।
दधदस्मे सुवीर्यमुत त्यदाश्चर्यमिषं स्तोतृभ्य आ भर ॥ ५.००६.१०

सखायः सं वः सम्यञ्चमिषं स्तोमं चाग्नये ।
वर्षिष्ठाय क्षितीनामूर्जो नप्त्रे सहस्वते ॥ ५.००७.०१
कुत्रा चिद्यस्य समृतौ रणवा नरो नृषदने ।
अहन्तश्चिद्यमिन्धते संजनयन्ति जन्तवः ॥ ५.००७.०२
सं यद्विषो वनामहे सं ह्व्या मानुषाणाम् ।
उत द्युम्नस्य शवसं ऋतस्य रश्मिमा ददे ॥ ५.००७.०३
स स्मा कृणोति केतुमा नक्तं चिद्दूर आ सते ।
पावको यद्वनस्पतीन्प्र स्मा मिनात्यजरः ॥ ५.००७.०४
अव स्म यस्य वेषणे स्वेदं पथिषु जुह्वति ।
अभीमह स्वजेन्यं भूमा पृष्ठेव रुरुहुः ॥ ५.००७.०५
यं मर्त्यैः पुरुस्पृहं विदद्विश्चस्य धायसे ।
प्र स्वादनं पितृनामस्ततातिं चिदायवे ॥ ५.००७.०६
स हि ष्मा धन्वाक्षितं दाता न दात्या पशुः ।
हिरिशमश्रुः शुचिदन्नभुरनिभृष्टतविषिः ॥ ५.००७.०७
शुचिः ष्म यस्मा अत्रिवत्प्र स्वधितीव रीयति ।
सुषूरसूत माता क्राणा यदानशे भगम् ॥ ५.००७.०८
आ यस्ते सर्पिरासुतेऽग्ने शमस्ति धायसे ।
ऐषु द्युम्नमुत श्रव आ चित्तं मर्त्येषु धाः ॥ ५.००७.०९
इति चिन्मन्युमध्रिजस्त्वादातमा पशुं ददे ।
आदग्ने अपृणतोऽत्रिः सासह्याद्दस्यूनिषः सासह्यान्नृन् ॥ ५.००७.१०

त्वामग्ने ऋतायवः समीधिरे प्रत्नं प्रत्नासं ऊतये सहस्कृत ।
पुरुश्चन्द्रं यजतं विश्वधायसं दमूनसं गृहपतिं वरेण्यम् ॥ ५.००८.०१
त्वामग्ने अतिथिं पूव्यं विशः शोचिष्केशं गृहपतिं नि षेदिरे ।
बृहत्केतुं पुरुरूपं धनस्पृतं सुशर्माणं स्ववसं जरद्विषम् ॥ ५.००८.०२
त्वामग्ने मानुषीरीळते विशो होत्राविदं विविचिं रत्नधातमम् ।
गुहा सन्तं सुभग विश्वदर्शतं तुविष्वणसं सुयजं घृतश्रियम् ॥ ५.००८.०३
त्वामग्ने धर्णसिं विश्वधा वयं गीर्भिर्गुणन्तो नमसोप सेदिम ।
स नो जुषस्व समिधानो अङ्गिरो देवो मर्तस्य यशसा सुदीतिभिः ॥ ५.००८.०४
त्वामग्ने पुरुरूपो विशेविशे वयो दधासि प्रत्नथा पुरुष्टुत ।
पुरुण्यन्ना सहसा वि राजसि त्विषिः सा ते तित्विषाणस्य नाधृषे ॥ ५.००८.०५
त्वामग्ने समिधानं यविष्य देवा दूतं चक्रिरे हव्यवाहनम् ।
उरुज्रयसं घृतयोनिमाहुतं त्वेषं चक्षुर्दधिरे चोदयन्मति ॥ ५.००८.०६

त्वामग्ने प्रदिव आहुतं घृतैः सुम्नायवः सुषमिधा समीधिरे ।
स वावृधान ओषधीभिरुक्षितोऽभि ज्रयासि पार्थिवा वि तिष्ठसे ॥ ५.००८.०७

त्वामग्ने हविष्मन्तो देवं मतांस ईळते ।
मन्ये त्वा जातवेदसं स हव्या वक्ष्यानुषक् ॥ ५.००९.०१
अग्निर्होता दास्वतः क्षयस्य वृक्तबर्हिषः ।
सं यज्ञासश्चरन्ति यं सं वाजासिः श्रवस्यवः ॥ ५.००९.०२
उत स्म यं शिशुं यथा नवं जनिष्टारणी ।
धर्तारं मानुषीणां विशामग्निं स्वध्वरम् ॥ ५.००९.०३
उत स्म दुर्गृभीयसे पुत्रो न ह्यार्याणाम् ।
पुरू यो दग्धासि वनाग्ने पशुर्न यवसे ॥ ५.००९.०४
अध स्म यस्यार्चयः सम्यक्संयन्ति धूमिनः ।
यदीमहं त्रितो दिव्युप ध्मातेव धमति शिशीति ध्मातरी यथा ॥ ५.००९.०५
तवाहमग्ने ऊतिभिर्मित्रस्य च प्रशस्तिभिः ।
द्वेषोयुतो न दुरिता तुर्याम मर्त्यानाम् ॥ ५.००९.०६
तं नो अग्ने अभी नरो रयिं सहस्व आ भर ।
स क्षेपयत्स पोषयद्बुद्धाजस्य सातये उतैधि पृत्सु नो वृधे ॥ ५.००९.०७

अग्ने ओजिष्ठमा भर द्युम्नमस्मभ्यमध्रिगो ।
प्र नो राया परीणसा रत्सि वाजाय पन्थाम् ॥ ५.०१०.०१
त्वं नो अग्ने अद्भुतं क्रत्वा दक्षस्य मंहना ।
त्वे असुर्यश्मारुहत्क्राणा मित्रो न यज्ञियः ॥ ५.०१०.०२
त्वं नो अग्ने एषां गयं पुष्टिं च वर्धय ।
ये स्तोमेभिः प्र सूरयो नरो मघान्यानिशुः ॥ ५.०१०.०३
ये अग्ने चन्द्र ते गिरः शुम्भन्त्यश्चराधसः ।
शुष्मेभिः शुष्मिणो नरो दिवश्चिद्येषां बृहत्सुकीर्तिर्बोधति त्मना ॥ ५.०१०.०४
तव त्ये अग्ने अर्चयो भ्राजन्तो यन्ति धृष्णुया ।
परिज्मानो न विद्युतः स्वानो रथो न वाजयुः ॥ ५.०१०.०५
नू नो अग्ने ऊतये सबाधसश्च रातये ।
अस्माकासश्च सूरयो विश्वा आशास्तरिषणि ॥ ५.०१०.०६
त्वं नो अग्ने अङ्गिर स्तुत स्तवान आ भर ।
होतर्विभ्वासहं रयिं स्तोतृभ्य स्तवसे च न उतैधि पृत्सु नो वृधे ॥ ५.०१०.०७

जनस्य गोपा अजनिष्ट जागृविरग्निः सुदक्षः सुविताय नव्यसे ।
घृतप्रतीको बृहता दिविस्पृशा द्युमद्वि भाति भरतेभ्यः शुचिः ॥ ५.०११.०१
यज्ञस्य केतुं प्रथमं पुरोहितमग्निं नरस्त्रिषधस्थे समीधिरे ।

इन्द्रेण देवैः सरथं स बर्हिषि सीदन्नि होता यजथाय सुक्रतुः ॥ ५.०११.०२
 असम्मृष्टो जायसे मात्रोः शुचिर्मन्द्रः कविरुदतिष्ठो विवस्वतः ।
 घृतेन त्वावर्धयन्नग्न आहुत धूमस्ते केतुरभवद्विवि श्रितः ॥ ५.०११.०३
 अग्निर्नो यज्ञमुप वेतु साधुयाग्निं नरो वि भरन्ते गृहेगृहे ।
 अग्निर्दतो अभवद्धव्यवाहनोऽग्निं वृणाना वृणते कविक्रतुम् ॥ ५.०११.०४
 तुभ्येदमग्ने मधुमत्तमं वचस्तुभ्यं मनीषा इयमस्तु शं हृदे ।
 त्वां गिरः सिन्धुमिवावनीर्महीरा पृणन्ति शर्वसा वर्धयन्ति च ॥ ५.०११.०५
 त्वामग्ने अङ्गिरसो गुहा हितमन्वविन्दच्छ्रियाणं वनेवने ।
 स जायसे मथ्यमानः सहो महत्त्वामाहुः सहसस्पुत्रमङ्गिरः ॥ ५.०११.०६

प्राग्नये बृहते यज्ञियाय ऋतस्य वृष्णे असुराय मन्म ।
 घृतं न यज्ञ आस्येऽसुपूतं गिरं भरे वृषभाय प्रतीचीम् ॥ ५.०१२.०१
 ऋतं चिकित्त्व ऋतमिच्चिकिद्द्युतस्य धारा अनु तृन्धि पूर्वीः ।
 नाहं यातुं सहसा न द्वयेन ऋतं सपाम्यरुषस्य वृष्णः ॥ ५.०१२.०२
 कया नो अग्न ऋतयन्नतेन भुवो नवेदा उचथस्य नव्यः ।
 वेदा मे देव ऋतुपा ऋतूनां नाहं पतिं सनितुरस्य रायः ॥ ५.०१२.०३
 के ते अग्ने रिपवे बन्धनासः के पायवः सनिषन्त द्युमन्तः ।
 के धासिमग्ने अनृतस्य पान्ति क आसतो वचसः सन्ति गोपाः ॥ ५.०१२.०४
 सखायस्ते विषुणा अग्न एते शिवासः सन्तो अशिवा अभूवन् ।
 अधूर्षत स्वयमेते वचोभिर्ऋजूयते वृजिनानि ब्रुवन्तः ॥ ५.०१२.०५
 यस्ते अग्ने नमसा यज्ञमीदृ ऋतं स पात्यरुषस्य वृष्णः ।
 तस्य क्षयः पृथुरा साधुरेतु प्रसस्राणस्य नहुषस्य शेषः ॥ ५.०१२.०६

अर्चन्तस्त्वा हवामहेऽर्चन्तः समिधीमहि ।
 अग्ने अर्चन्त ऊतये ॥ ५.०१३.०१
 अग्ने स्तोमं मनामहे सिध्नमद्य दिविस्पृशः ।
 देवस्य द्रविणस्यवः ॥ ५.०१३.०२
 अग्निर्जुषत नो गिरो होता यो मानुषिष्वा ।
 स यक्षद्वैव्यं जनम् ॥ ५.०१३.०३
 त्वमग्ने सप्रथा असि जुष्टो होता वरेण्यः ।
 त्वया यज्ञं वि तन्वते ॥ ५.०१३.०४
 त्वामग्ने वाजसातमं विप्रा वर्धन्ति सुष्टुतम् ।
 स नो रास्व सुवीर्यम् ॥ ५.०१३.०५
 अग्ने नेमिररा इव देवास्त्वं परिभूरसि ।
 आ राधाश्चित्रमृञ्जसे ॥ ५.०१३.०६

अग्निं स्तोमेन बोधय समिधानो अमर्त्यम् ।
 हव्या देवेषु नो दधत् ॥ ५.०१४.०१
 तमध्वरेष्वीळते देवं मर्ता अमर्त्यम् ।
 यजिष्ठं मानुषे जने ॥ ५.०१४.०२
 तं हि शश्वन्त ईळते स्रुचा देवं घृतश्रुता ।
 अग्निं हव्याय वोळ्हवे ॥ ५.०१४.०३
 अग्निर्जातो अरोचत घ्नन्दस्युञ्ज्योतिषा तमः ।
 अविन्दद्गा अपः स्वः ॥ ५.०१४.०४
 अग्निमीळैन्यं कविं घृतपृष्ठं सपर्यत ।
 वेतु मे शृणवद्ववम् ॥ ५.०१४.०५
 अग्निं घृतेन वावृधु स्तोमेभिर्विश्वचर्षणिम् ।
 स्वाधीभिर्वचस्युभिः ॥ ५.०१४.०६

प्र वेधसे कवये वेद्याय गिर भरे यशसे पूव्याय ।
 घृतप्रसक्तो असुरः सुशेवो रायो धर्ता धरुणो वस्वो अग्निः ॥ ५.०१५.०१
 ऋतेन ऋतं धरुणं धारयन्त यज्ञस्य शाके परमे व्योमिन् ।
 दिवो धर्मन्धरुणे सेदुषो नृञ्जातैरजाता अभि ये न नक्षुः ॥ ५.०१५.०२
 अङ्घ्र्योवस्तन्वस्तन्वते वि वयो महद्दृष्टरं पूव्याय ।
 स संवतो नवजातस्तुतुर्यात्सिङ्गं न क्रुद्धमभितः परि ष्टुः ॥ ५.०१५.०३
 मातेव यज्ञरसे पप्रथानो जनजनं धायसे चक्षसे च ।
 वयोवयो जरसे यद्धानः परि त्मना विषुरूपो जिगासि ॥ ५.०१५.०४
 वाजो नु ते शवसस्पात्वन्तमुरुं दोधं धरुणं देव रायः ।
 पदं न तायुर्गुहा दधानो महो राये चितयन्नत्रिमस्पः ॥ ५.०१५.०५

बृहद्वयो हि भानवेऽर्चा देवायाग्नये ।
 यं मित्रं न प्रशस्तिभिर्मर्तासो दधिरे पुरः ॥ ५.०१६.०१
 स हि द्युभिर्जनानां होता दक्षस्य बाह्वोः ।
 वि हव्यमग्निरानुषगभगो न वारमृण्वति ॥ ५.०१६.०२
 अस्य स्तोमे मघोनः सख्ये वृद्धशोचिषः ।
 विश्वा यस्मिन्तुविष्वणि समर्ये शुष्ममादधुः ॥ ५.०१६.०३
 अधा ह्यग्न एषां सुवीर्यस्य मंहना ।
 तमिद्यह्वं न रोदसी परि श्रवो बभूवतुः ॥ ५.०१६.०४
 नू न एहि वार्यमग्ने गृणान आ भर ।
 ये वयं ये च सूरयः स्वस्ति धामहे सचोतैधि पृत्सु नो वृधे ॥ ५.०१६.०५

आ यज्ञैर्देव मर्त्यं इत्था तव्यांसमृतये ।

अ॒ग्निं कृ॒ते स्व॑ध्व॒रे पू॒रुरी॑ळी॒ताव॑से ॥ ५.०१७.०१
 अ॒स्य हि॑ स्व॒यश॑स्तर आ॒सा वि॑ध॒र्मन्म॑न्यसे ।
 तं नाकं॑ चि॒त्रशो॑चिषं म॒न्द्रं प॒रो म॑नी॒षया॑ ॥ ५.०१७.०२
 अ॒स्य वा॑सा उ॑ अ॒र्चिषा॑ य आयु॒क्त तु॑जा गि॒रा ।
 दि॒वो न॑ यस्य॒ रेत॑सा बृ॒हच्छो॑च॒न्त्यर्च॑यः ॥ ५.०१७.०३
 अ॒स्य ऋ॑त्वा वि॒चेत॑सो द॒स्मस्य॑ वसु॒ रथ॑ आ ।
 अधा॑ वि॒श्वसु॑ ह॒व्योऽग्नि॑र्वि॒क्षु प्र॑ श॒स्यते ॥ ५.०१७.०४
 नू न॑ इ॒द्धि वा॑र्य॒मासा॑ स॒चन्त॑ सूर॒यः ।
 ऊ॒र्जो॑ नपा॒दभि॑ष्ट॒ये पा॒हि श॒ग्धि स्व॑स्त॒य उ॒तैधि॑ पृ॒त्सु नो॑ वृ॒धे ॥ ५.०१७.०५

प्रा॒तर॒ग्निः पु॑रु॒प्रियो॑ वि॒श स्त॑वे॒ताति॑थिः ।
 वि॒श्वानि॑ यो अ॒मर्त्यो॑ ह॒व्या म॑र्तेषु॒ रण॑यति ॥ ५.०१८.०१
 द्वि॒ताय॑ म॒क्तवा॑ह॒से स्व॑स्य॒ दक्ष॑स्य॒ मंह॑ना ।
 इ॒न्द्रं स॑ ध॒त्त आ॑नु॒षक॑स्तो॒ता चि॑त्ते अ॒मर्त्य॑ ॥ ५.०१८.०२
 तं वो॑ दी॒र्घायु॑शोचिषं गि॒रा हृ॑व॒ मघो॑नाम् ।
 अ॒रि॒ष्टो येषां॑ रथो॒ व्यश्च॑दाव॒न्नीय॑ते ॥ ५.०१८.०३
 चि॒त्रा वा॑ येषु॒ दीर्घा॑ति॒रास॑न्नु॒क्था पा॑न्ति॒ ये ।
 स्ती॒र्णं ब॑र्हिः स्व॒र्णरे॑ श्रवा॒सि द॑धि॒रे परि॑ ॥ ५.०१८.०४
 ये मे॑ प॒ञ्चाश॑तं द॒दुर॑श्वा॒नां स॑ध॒स्तुति॑ ।
 द्यु॒मद॑ग्ने॒ महि॑ श्रवो॑ बृ॒हत्कृ॑धि॒ मघो॑नां॒ नृव॑द॒मृत॑ नृ॒णाम् ॥ ५.०१८.०५

अ॒भ्यव॑स्थाः प्र जा॒यन्ते॑ प्र॒ व॒त्रेर्व॑त्रि॒श्विके॑त ।
 उ॒पस्थे॑ मा॒तुर्वि॑ च॒ष्टे ॥ ५.०१९.०१
 जु॒हुरे॑ वि॒ चित॑य॒न्तोऽनि॑मिषं नृ॒म्णं पा॑न्ति ।
 आ दृ॒ळ्हां पु॑रं वि॒विशुः ॥ ५.०१९.०२
 आ श्वै॒त्रेय॑स्य॒ जन्त॑वो॒ द्युम॑द्व॒र्धन्त॑ कृ॒ष्टयः॑ ।
 नि॒ष्क॒ग्नीवो॑ बृ॒हदु॑क्थ ए॒ना म॑ध्वा॒ न वा॑ज॒युः ॥ ५.०१९.०३
 प्रि॒यं दु॒ग्धं न॑ का॒म्यम॑जा॒मि जा॑म्योः स॒चा ।
 घ॒र्मो न॑ वा॒जज॑ठरो॒ऽद॑ब्धः श॒श्वतो॑ द॒र्भः ॥ ५.०१९.०४
 क्री॒ळन्नो॑ र॒श्म आ॑ भु॒वः सं॑ भ॒स्मना॑ वा॒युना॑ वे॒वि॒दानः॑ ।
 ता अ॑स्य स॒न्धुष॑जो॒ न ति॒ग्माः सु॑स॒शिता॑ व॒क्ष्यो व॑क्षणे॒स्थाः ॥ ५.०१९.०५

यम॑ग्ने वा॒जसा॑त॒म त्वं चि॑न्म॒न्यसे॑ र॒यिम् ।
 तं नो॑ गी॒र्भिः श्र॑वा॒य्य दे॑व॒त्रा प॑न॒या यु॑ज॒म् ॥ ५.०२०.०१
 ये अ॑ग्ने॒ नेर॑य॒न्ति ते॑ वृ॒द्धा उ॒ग्रस्य॑ श॒वसः॑ ।
 अ॒प॒ द्वेषो॑ अ॒प ह॑रो॒ऽन्य॑व्र॒तस्य॑ स॒श्विरे ॥ ५.०२०.०२

होतारं त्वा वृणीमहेऽग्ने दक्षस्य साधनम् ।
यज्ञेषु पूष्यं गिरा प्रयस्वन्तो हवामहे ॥ ५.०२०.०३
इत्था यथा त उतये सहसावन्दिवेदिवे ।
राय ऋताय सुक्रतो गोभिः प्याम सधमादो वीरैः स्याम सधमादः ॥ ५.०२०.०४

मनुष्वत्त्वा नि धीमहि मनुष्वत्समिधीमहि ।
अग्ने मनुष्वदाङ्गिरो देवान्देवयते यज ॥ ५.०२१.०१
त्वं हि मानुषे जनेऽग्ने सुप्रीत इध्यसे ।
स्रुचस्त्वा यन्त्यानुषक्सुजात सर्पिरासुते ॥ ५.०२१.०२
त्वां विश्वे सजोषसो देवासो दूतमक्रत ।
सपर्यन्तस्त्वा कवे यज्ञेषु देवमीळते ॥ ५.०२१.०३
देवं वो देवयज्ययाग्निमीळीत मर्त्यैः ।
समिद्धः शुक्र दीदिहृतस्य योनिमासदः ससस्य योनिमासदः ॥ ५.०२१.०४

प्र विश्वसामन्नत्रिवदचां पावकशोचिषे ।
यो अध्वरेष्वीड्यो होता मन्द्रतमो विशि ॥ ५.०२२.०१
न्यश्रुगिनं जातवेदसं दधाता देवमृत्विजम् ।
प्र यज्ञ एत्वानुषगद्या देवव्यचस्तमः ॥ ५.०२२.०२
चिकित्विन्मनसं त्वा देवं मतांस उतये ।
वरेण्यस्य तेऽवस इयानासो अमन्महि ॥ ५.०२२.०३
अग्ने चिकिद्व्यश्रस्य न इदं वचः सहस्य ।
तं त्वा सुशिप्र दम्पते स्तोमैर्वधन्त्यत्रयो गीर्भिः शुम्भन्त्यत्रयः ॥ ५.०२२.०४

अग्ने सहन्तमा भर द्युम्नस्य प्रासहा रयिम् ।
विश्व्वा यश्चर्षणीरभ्याऽसा वाजेषु सासहत् ॥ ५.०२३.०१
तमग्ने पृतनाषह रयिं सहस्व आ भर ।
त्वं हि सत्यो अद्भुतो दाता वाजस्य गोमतः ॥ ५.०२३.०२
विश्वे हि त्वा सजोषसो जनासो वृक्तबर्हिषः ।
होतारं सन्नसु प्रियं व्यन्ति वायां पुरु ॥ ५.०२३.०३
स हि ष्मा विश्वचर्षणिरभिमाति सहो दधे ।
अग्न एषु क्षयेष्वा रेवन्नः शुक्र दीदिहि द्युमत्पावक दीदिहि ॥ ५.०२३.०४

अग्ने त्वं नो अन्तम उत त्राता शिवो भवा वरूथ्यः ॥ ५.०२४.०१
वसुरग्निर्वसुश्रवा अच्छा नक्षि द्युमत्तमं रयिं दाः ॥ ५.०२४.०२
स नो बोधि श्रुधी हवमुरुष्या णो अघायतः समस्मात् ॥ ५.०२४.०३
तं त्वा शोचिष्ठ दीदिवः सुम्नाय नूनमीमहे सखिभ्यः ॥ ५.०२४.०४

अच्छा॑ वो अ॒ग्निमवसे॑ दे॒वं गा॒सि॒ स नो॑ वसुः ।
 रा॒स॒त्पुत्र॑ ऋ॒षुणा॑मु॒तावा॑ प॒र्षति॑ द्वि॒षः ॥ ५.०२५.०१
 स हि॑ स॒त्यो यं पूर्वे॑ चि॒द्दे॒वासि॑ञ्चि॒द्यमी॑धिरे ।
 हो॒तारं॑ म॒न्द्रजि॑ह्व॒मित्सु॑दी॒तिभिर्वि॑भाव॒सुम् ॥ ५.०२५.०२
 स नो॑ धी॒ती वरि॑ष्ठया॒ श्रेष्ठ॑या च सु॒मत्या॑ ।
 अग्ने॑ रा॒यो दि॑दीहि नः सुवृ॒क्तिभिर्व॑रेण्य ॥ ५.०२५.०३
 अ॒ग्नि॒दे॒वेषु॑ रा॒जत्य॑ग्नि॒मर्ते॑ष्वावि॒शन् ।
 अ॒ग्नि॒नो॑ ह॒व्यवा॑हनोऽग्निं धी॒भिः स॑पर्यत ॥ ५.०२५.०४
 अ॒ग्नि॒स्तुवि॑श्र॒वस्त॑मं तु॒विब्र॑ह्माणमु॒त्तम॑म् ।
 अ॒तूतं॑ श्रा॒वय॑त्पतिं पु॒त्रं द॑दाति दा॒शुषे॑ ॥ ५.०२५.०५
 अ॒ग्नि॒र्द॑दाति स॒त्पतिं॑ सा॒साह॑ यो यु॒धा नृ॑भिः ।
 अ॒ग्नि॒रत्यं॑ रघु॒ष्यदं॑ जे॒तार॑मप॒राजित॑म् ॥ ५.०२५.०६
 यद्वाहि॑ष्ठं तद्ग॒नये॑ बृ॒हदर्च॑ वि॒भावसो॑ ।
 महि॑षी॒व त्व॒द्रयि॑स्त्वद्वा॒जा उ॑दी॒रते ॥ ५.०२५.०७
 तव॑ द्यु॒मन्तो॑ अ॒र्चयो॑ ग्रा॒वेवो॑च्यते बृ॒हत् ।
 उ॒तो ते॑ त॒न्यतु॑र्यथा॒ स्वानो॑ अ॒र्त॑ त्मना॑ दि॒वः ॥ ५.०२५.०८
 ए॒वाँ अ॒ग्निं व॑सू॒यवः॑ सह॒सानं॑ व॒वन्दि॑म ।
 स नो॑ वि॒श्वा अ॒ति॒ द्वि॒षः प॑र्ष॒न्ना॒वेव॑ सु॒क्रतुः॑ ॥ ५.०२५.०९

अग्ने॑ पा॒वक॑ रो॒चिषा॑ म॒न्द्रया॑ दे॒व जि॒ह्वया॑ ।
 आ दे॒वान्व॑क्षि॒ यक्षि॑ च ॥ ५.०२६.०१
 तं त्वा॑ घृ॒तस्न॑वीमहे चि॒त्रभा॑नो स्व॒र्दृश॑म् ।
 दे॒वाँ आ वी॑तये॒ वह ॥ ५.०२६.०२
 वी॒तिहो॑त्रं त्वा क॒वे द्यु॑मन्तं॒ समि॑धीमहि ।
 अग्ने॑ बृ॒हन्त॑मध्व॒रे ॥ ५.०२६.०३
 अग्ने॑ वि॒श्वेभि॑रा ग॒हि दे॒वेभि॑ह्व्यदा॒तये॑ ।
 हो॒तारं॑ त्वा वृ॒णीमहे ॥ ५.०२६.०४
 यज॑मानाय सु॒न्वत॑ आग्ने॑ सु॒वीर्यं॑ वह ।
 दे॒वैरा॑ स॒त्सि ब॑र्हि॒षि ॥ ५.०२६.०५
 स॒मि॒धानः॑ सह॒स्रजि॑दग्ने॒ धर्मा॑णि पु॒ष्यसि॑ ।
 दे॒वानां॑ दू॒त उ॒क्थ्यः॑ ॥ ५.०२६.०६
 न्य॒श्रि॑ग्नं जा॒तवे॑दसं हो॒त्रवा॑हं यवि॒ष्ट्यम् ।
 दधा॑ता दे॒वमृ॑त्वि॒जम् ॥ ५.०२६.०७
 प्र य॒ज्ञ ए॒त्वानु॑षगद्या दे॒वव्य॑चस्त॒मः ।
 स्तृ॒णीत॑ ब॒र्हि॒रा॒सदे॑ ॥ ५.०२६.०८

एदं मरुतो अश्विना मित्रः सीदन्तु वरुणः ।
देवासः सर्वया विशा ॥ ५.०२६.०९

अनस्वन्ता सत्पतिर्मांमहे मे गावा चेतिष्ठो असुरो मघोनः ।
त्रैवृष्णो अग्ने दशभिः सहस्रैर्वैश्वानर त्र्यरुणश्चिकेत ॥ ५.०२७.०१
यो मे शता च विंशतिं च गोनां हरी च युक्ता सुधुरा ददाति ।
वैश्वानर सुष्टुतो वावृधानोऽग्ने यच्छ त्र्यरुणाय शर्म ॥ ५.०२७.०२
एवा ते अग्ने सुमतिं चकानो नविष्ठाय नवमं त्रसदस्युः ।
यो मे गिरस्तुविजातस्य पूर्विर्युक्तेनाभि त्र्यरुणो गृणाति ॥ ५.०२७.०३
यो म इति प्रवोचत्यश्वमेधाय सूरये ।
ददद्वा सनिं यते ददन्मेधामृतायते ॥ ५.०२७.०४
यस्य मा परुषाः शतमुद्धर्षयन्त्युक्षणः ।
अश्वमेधस्य दानाः सोमा इव त्र्याशिरः ॥ ५.०२७.०५
इन्द्राग्नी शतदाव्यश्वमेधे सुवीर्यम् ।
क्षत्रं धारयतं बृहद्विवि सूर्यमिवाजरम् ॥ ५.०२७.०६

समिद्धो अग्निर्दिवि शोचिरश्रेत्प्रत्यङ्गुषसमुर्विया वि भाति ।
एति प्राची विश्ववारा नमोभिर्देवाँ ईळाना ह्विषा घृताची ॥ ५.०२८.०१
समिध्यमानो अमृतस्य राजसि ह्विष्कृण्वन्तं सचसे स्वस्तये ।
विश्वं स धत्ते द्रविणं यमिन्वस्यातिथ्यमग्ने नि च धत्त इत्पुरः ॥ ५.०२८.०२
अग्ने शर्धं महते सौभगाय तव दुम्नान्युत्तमानि सन्तु ।
सं जास्पत्यं सुयममा कृणुष्व शत्रूयतामभि तिष्ठा महसि ॥ ५.०२८.०३
समिद्धस्य प्रमहसोऽग्ने वन्दे तव श्रियम् ।
वृषभो दुम्नवाँ असि समध्वरेष्विध्यसे ॥ ५.०२८.०४
समिद्धो अग्न आहुत देवान्यक्षि स्वध्वर ।
त्वं हि हव्यवाळसि ॥ ५.०२८.०५
आ जुहोता दुवस्यताग्निं प्रयत्यध्वरे ।
वृणीध्वं हव्यवाहनम् ॥ ५.०२८.०६

त्र्यर्यमा मनुषो देवताता त्री रोचना दिव्या धारयन्त ।
अचन्ति त्वा मरुतः पूतदक्षास्त्वमेषामृषिरिन्द्रासि धीरः ॥ ५.०२९.०१
अनु यदी मरुतो मन्दसानमार्चन्निन्द्रं पपिवांसं सुतस्य ।
आदत्त वज्रमभि यदहिं हन्नपो यह्वीरसृजत्सर्तवा उ ॥ ५.०२९.०२
उत ब्रह्माणो मरुतो मे अस्येन्द्रः सोमस्य सुषुतस्य पेयाः ।
तद्धि हव्यं मनुषे गा अविन्ददहन्नहिं पपिवाँ इन्द्रो अस्य ॥ ५.०२९.०३
आद्रोदसी वितरं वि ष्कभायत्संविव्यानश्चिद्वियसे मृगं कः ।

जिगर्तिमिन्द्रो अपजगुराणः प्रति श्वसन्तमव दानवं हन् ॥ ५.०२९.०४
अध क्रत्वा मघवन्तुभ्य देवा अनु विश्वे अददुः सोमपेयम् ।
यत्सूर्यस्य हरितः पतन्तीः पुरः सतीरुपरा एतशे कः ॥ ५.०२९.०५
नव यदस्य नवतिं च भोगान्साकं वज्रेण मघवा विवृश्वत् ।
अर्चन्तीन्द्रं मरुतः सधस्थे त्रैष्टुभेन वचसा बाधत द्याम् ॥ ५.०२९.०६
सखा सख्ये अपचत्तूयमग्निरस्य क्रत्वा महिषा त्री शतानि ।
त्री साकमिन्द्रो मनुषः सरासि सुतं पिबद्वृत्रहत्याय सोमम् ॥ ५.०२९.०७
त्री यच्छ्रता महिषाणामघो मास्त्री सरासि मघवा सोम्यापाः ।
कारं न विश्वे अह्वन्त देवा भरमिन्द्राय यदहिं जघान ॥ ५.०२९.०८
उशना यत्सहस्यैरयातं गृहमिन्द्र जूजुवानेभिरश्वैः ।
वन्वानो अत्र सरथं ययाथ कुत्सेन देवैरवनोर्ह शुष्णम् ॥ ५.०२९.०९
प्रान्यच्चक्रमवृहः सूर्यस्य कुत्सायान्यद्वरिवो यातवेऽकः ।
अनासो दस्यूरमृणो वधेन नि दुर्योण आवृणङ्गध्रवाचः ॥ ५.०२९.१०
स्तोमासस्त्वा गौरिवीतेरवर्धन्नरन्धयो वैदधिनाय पिप्रुम् ।
आ त्वामृजिश्वा सख्याय चक्रे पचन्पक्तीरपिबः सोममस्य ॥ ५.०२९.११
नवगवासः सुतसोमास इन्द्रं दशगवासो अभ्यर्चन्त्यर्कैः ।
गव्यं चिदूर्वमपिधानवन्तं तं चिन्नरः शशमाना अप व्रन् ॥ ५.०२९.१२
कथो नु ते परि चराणि विद्वान्वीर्या मघवन्या चकथं ।
या चो नु नव्या कृणवः शविष्ठ प्रेदु ता ते विदथेषु ब्रवाम ॥ ५.०२९.१३
एता विश्वा चकृवा इन्द्र भूर्यपरीतो जनुषा वीर्येण ।
या चिन्नु वज्रिन्कृणवो दधृष्वान्न ते वर्ता तविष्या अस्ति तस्याः ॥ ५.०२९.१४
इन्द्र ब्रह्म क्रियमाणा जुषस्व या ते शविष्ठ नव्या अकर्म ।
वस्त्रेव भद्रा सुकृता वसू रथं न धीरः स्वपा अतक्षम् ॥ ५.०२९.१५

क्वस्य वीरः को अपश्यदिन्द्रं सुखरथमीयमानं हरिभ्याम् ।
यो राया वज्री सुतसोममिच्छन्तदोको गन्ता पुरुहूत ऊती ॥ ५.०३०.०१
अवाचचक्षं पदमस्य सस्वरुग्रं निधातुरन्वायमिच्छन् ।
अपृच्छमन्या उत ते म आहुरिन्द्रं नरो बुबुधाना अशेम ॥ ५.०३०.०२
प्र नु वयं सुते या ते कृतानीन्द्र ब्रवाम यानि नो जुजोषः ।
वेददविद्वाञ्छृणवच्च विद्वान्वहतिऽयं मघवा सर्वसेनः ॥ ५.०३०.०३
स्थिरं मनश्चकृषे जात इन्द्र वेषीदेको युधये भूर्यसश्चित् ।
अशमानं चिच्छवसा दिद्युतो वि विदो गवामूर्वमुस्त्रियाणाम् ॥ ५.०३०.०४
परो यत्त्वं परम आजनिष्ठाः परावति श्रुत्यं नाम विभ्रत् ।
अतश्चिदिन्द्रादिभयन्त देवा विश्वा अपो अजयद्वासपत्नीः ॥ ५.०३०.०५
तुभ्येदेते मरुतः सुशेवा अर्चन्त्यर्कं सुन्वन्त्यन्धः ।
अहिमोहानमप आशयानं प्र मायाभिर्मायिनं सक्षदिन्द्रः ॥ ५.०३०.०६

वि षू मृधो॑ जुनुषा॑ दानमिन्वन्नहन्गावा॑ मघवन्संचकानः ।
 अत्रा॑ दासस्य॑ नमुचेः शिरो॑ यदवर्तयो॑ मनवे गा॑तुमिच्छन् ॥ ५.०३०.०७
 युजं॑ हि मामकृ॑था आदिदिन्द्र॑ शिरो॑ दासस्य॑ नमुचेर्मथायन् ।
 अश्मानं॑ चित्स्वर्यं॑ वर्तमानं॑ प्र चक्रिये॑व रोदसी॑ मरुद्भयः॑ ॥ ५.०३०.०८
 स्त्रियो॑ हि दास॑ आयुधानि॑ चक्रे किं मा॑ करन्नबला॑ अस्य॑ सेनाः ।
 अन्तर्ह्य॑ख्यदुभे॑ अस्य॑ धेने॑ अथोप॑ प्रैदुधये॑ दस्युमिन्द्रः॑ ॥ ५.०३०.०९
 समन्न॑ गावोऽभितोऽनवन्तेहेह॑ वत्सैर्वियु॑ता यदासन् ।
 सं ता॑ इन्द्रो॑ असृजदस्य॑ शकैर्यदी॑ सोमासः॑ सुषुता॑ अमन्दन् ॥ ५.०३०.१०
 यदी॑ सोमा॑ बभ्रुधू॑ता अमन्दन्न॑ रोरवीदृषभः॑ सादनेषु ।
 पु॒रंदरः॑ प॒पिवां॑ इन्द्रो॑ अस्य॑ पु॒नर्गवा॑मददादु॒स्त्रिया॑णाम् ॥ ५.०३०.११
 भ॒द्रमि॑दं रु॒शमा॑ अ॒ग्ने अ॒क्रन्गा॑वां च॒त्वारि॑ ददतः स॒हस्रा॑ ।
 ऋ॒णं॑चयस्य॑ प्रयता॑ म॒घानि॑ प्रत्य॒ग्रभीष्म॑ नृतमस्य॑ नृणाम् ॥ ५.०३०.१२
 सु॒पेश॑सं माव॑ सृजन्त्यस्तं गवा॑ सहस्रै॑ रु॒शमा॑सो अ॒ग्ने ।
 ती॒व्रा इन्द्र॑मममन्दुः सु॒तासोऽक्तो॑व्युष्टौ॑ परि॒तक॑म्यायाः ॥ ५.०३०.१३
 औ॒च्छ्र॑त्सा रात्री॑ परि॒तक॑म्या यां ऋ॒णं॑चये॒ राज॑नि रु॒शमा॑नाम् ।
 अत्यो॑ न वा॒जी रघु॑रज्यमानो॑ बभ्रुश्च॒त्वार्य॑सनत्सहस्रा॑ ॥ ५.०३०.१४
 चतुःसहस्रं॑ गव्यस्य॑ प॒श्वः प्रत्य॑ग्रभीष्म रु॒शमे॑ष्वग्ने ।
 घ॒र्मश्चित्त॑प्तः प्र॒वृजे॑ य आसी॑दयस्मयस्त॒म्वादा॑म॒ विप्राः॑ ॥ ५.०३०.१५

इन्द्रो॑ रथाय॑ प्रवर्तं॑ कृणोति॑ यम॒ध्यस्था॑न्मघवा॑ वाजयन्तम् ।
 यूथे॑व प॒श्वो व्यु॑नोति गो॒पा अरि॑ष्टो याति॑ प्रथमः॑ सिषासन् ॥ ५.०३१.०१
 आ प्र॑ द्रव॑ हरिवो॒ मा वि वे॑नः पि॒शङ्गरा॑ते अ॒भि नः॑ सचस्व ।
 न॒हि त्वदिन्द्र॑ वस्यो॑ अन्यदस्त्यमिनांश्चिज्जनि॑वतश्चकथं ॥ ५.०३१.०२
 उद्यत्सहः॑ सहस्र॑ आजनिष्ट॑ देदिष्ट॑ इन्द्र॑ इन्द्रियाणि॑ विश्वा ।
 प्राचो॑दयत्सुदुघा॑ व॒त्रे अ॒न्तर्वि॑ ज्योतिषा॑ संववृत्वत्तमोऽवः ॥ ५.०३१.०३
 अन॑वस्ते रथमश्वा॑य तक्षन्त्वष्टा॑ वज्रं॑ पुरुहू॒त दु॒मन्त॑म् ।
 ब्र॒ह्माण॑ इन्द्र॑ मह्यन्तो॑ अ॒कैरव॑र्धयन्नहये॑ हन्तवा॒ उ ॥ ५.०३१.०४
 वृ॒ष्णे यत्ते॑ वृष॒णो अ॒कम॑र्चानिन्द्र॑ प्रावा॒णो अ॒दितिः॑ स॒जोषाः॑ ।
 अ॒नश्वा॑सो ये प॒वयोऽर॑था इन्द्रे॑षिता॒ अभ्य॑वर्तन्त॒ दस्यु॑न् ॥ ५.०३१.०५
 प्र॒ ते पू॒र्वाणि॑ कर॒णानि॑ वोचं॑ प्र नू॒तना॑ मघव॒न्या च॑कथं ।
 श॒क्तीवो॑ यद्विभ॒रा रो॑दसी॒ उभे॑ जयन्नपो॑ मनवे॒ दानु॑चित्राः ॥ ५.०३१.०६
 तदि॒न्नु ते॑ कर॒णं द॑स्म वि॒प्राहि॑ यदघ्नन्नोजो॑ अत्रामिमीथाः ।
 शु॒ष्णस्य॑ चित्परि॑ मा॒या अ॒गृभ्णाः॑ प्रपित्वं॑ यन्नप॒ दस्यु॑रसेधः ॥ ५.०३१.०७
 त्वम॑पो यदवे॑ तुर्वशा॒यार॑मयः सुदुघाः॑ पा॒र इन्द्र॑ ।
 अ॒ग्रम॑या॒तम॑वहो॒ ह कु॑त्सं सं ह॒ यद्वा॑मु॒शनार॑न्त दे॒वाः ॥ ५.०३१.०८
 इन्द्रा॑कु॒त्सा व॑हमाना॒ रथे॑ना वा॒मत्या॑ अपि॒ कर्णे॑ वहन्तु ।

निः षीमद्भयो धमथो निः षधस्थान्मघोनो हृदो वरथस्तमांसि ॥ ५.०३१.०९
वातस्य युक्तान्सुयुजश्चिदश्चान्कविश्चिदेषो अजगन्नवस्युः ।
विश्वे ते अत्र मरुतः सखाय इन्द्र ब्रह्माणि तविषीमवर्धन् ॥ ५.०३१.१०
सूरश्चिद्रथं परितकम्यायां पूर्वं करदुपरं जूजुवांसम् ।
भरच्चक्रमेतशः सं रिणाति पुरो दधत्सनिष्यति क्रतुं नः ॥ ५.०३१.११
आयं जना अभिचक्षे जगामेन्द्रः सखायं सुतसोममिच्छन् ।
वदन्प्रावाव वेदिं भ्रियाते यस्य जीरमध्वर्यवश्चरन्ति ॥ ५.०३१.१२
ये चाकनन्त चाकनन्त नू ते मता अमृत मो ते अंह आरन् ।
वावन्धि यज्युस्त तेषु धेह्योजो जनेषु येषु ते स्याम ॥ ५.०३१.१३

अददरुत्समसृजो वि खानि त्वमर्णवान्बद्धधानां अरम्णाः ।
महान्तमिन्द्र पर्वतं वि यद्वः सृजो वि धारा अव दानवं हन् ॥ ५.०३२.०१
त्वमुत्सां ऋतुभिर्बद्धधानां अरह ऊधः पर्वतस्य वज्रिन् ।
अहिं चिदुग्र प्रयुतं शयानं जघन्वां इन्द्र तविषीमधत्थाः ॥ ५.०३२.०२
त्यस्य चिन्महतो निर्मुगस्य वधर्जघान तविषीभिरिन्द्रः ।
य एक इदप्रतिर्मन्यमान आदस्मादन्यो अजनिष्ट तव्यान् ॥ ५.०३२.०३
त्यं चिदेषां स्वधया मदन्तं मिहो नपातं सुवृधं तमोगाम् ।
वृषप्रभर्मा दानवस्य भामं वज्रेण वज्री नि जघान शुष्णम् ॥ ५.०३२.०४
त्यं चिदस्य क्रतुभिर्निषत्तममर्मणो विददिदस्य मर्म ।
यदी सुक्षत्र प्रभृता मदस्य युयुत्सन्तं तमसि हर्म्ये धाः ॥ ५.०३२.०५
त्यं चिदित्था कल्पयं शयानमसूर्ये तमसि वावृधानम् ।
तं चिन्मन्दानो वृषभः सुतस्योच्चैरिन्द्रो अपगूयां जघान ॥ ५.०३२.०६
उद्यदिन्द्रो महते दानवाय वधर्यमिष्ट सहो अप्रतीतम् ।
यदी वज्रस्य प्रभृतौ ददाभ विश्वस्य जन्तोरधमं चकार ॥ ५.०३२.०७
त्यं चिदणं मधुपं शयानमसिन्वं व्रं मह्याददुग्रः ।
अपादमत्रं महता वधेन नि दुर्येण आवृणङ्गुध्रवाचम् ॥ ५.०३२.०८
को अस्य शुष्मं तविषी वरात् एको धना भरते अप्रतीतः ।
इमे चिदस्य ज्रयसो नु देवी इन्द्रस्यौजसो भियसा जिहाते ॥ ५.०३२.०९
न्यस्मै देवी स्वधितिर्जिहीत इन्द्राय गातुरुशतीव येमे ।
सं यदोजो युवते विश्वमाभिरनु स्वधाब्ने क्षितयो नमन्त ॥ ५.०३२.१०
एकं नु त्वा सत्पतिं पाञ्चजन्यं जातं शृणोमि यशसं जनेषु ।
तं मे जगृभ्र आशसो नविष्टं दोषा वस्तोर्हवमानास इन्द्रम् ॥ ५.०३२.११
एवा हि त्वामृतुथा यातयन्तं मघा विप्रेभ्यो ददतं शृणोमि ।
किं ते ब्रह्माणो गृहते सखायो ये त्वाया निदधुः काममिन्द्र ॥ ५.०३२.१२

महिं महे तवसे दीध्ये नृनिन्द्रायित्था तवसे अतव्यान् ।

यो अस्मै सुमतिं वाजसातौ स्तुतो जने समर्यश्चिकेत ॥ ५.०३३.०१
 स त्वं न इन्द्र धियसानो अकैर्हरीणां वृषन्योक्त्रमश्रेः ।
 या इत्था मघवन्ननु जोषं वक्षो अभि प्रार्यः सक्षि जनान् ॥ ५.०३३.०२
 न ते त इन्द्राभ्यस्मदृष्वायुक्तासो अब्रह्मता यदसन् ।
 तिष्ठा रथमधि तं वज्रहस्ता रशिमं देव यमसे स्वश्वः ॥ ५.०३३.०३
 पुरू यत्त इन्द्र सन्त्युक्था गवे चकथोर्वरासु युध्यन् ।
 तत्क्षे सूर्याय चिदोकासि स्वे वृषा समत्सु दासस्य नाम चित् ॥ ५.०३३.०४
 वयं ते त इन्द्र ये च नरः शर्धो जज्ञाना याताश्च रथाः ।
 आस्माज्जगम्यादहिशुष्म सत्वा भगो न हव्यः प्रभृथेषु चारुः ॥ ५.०३३.०५
 पपृक्षेण्यमिन्द्र त्वे ह्योजो नृम्णानि च नृतमानो अमर्तः ।
 स न एनीं वसवानो रयिं दाः प्रार्य स्तुषि तुविमघस्य दानम् ॥ ५.०३३.०६
 एवा न इन्द्रोतिभिरव पाहि गृणतः शूर कारुन् ।
 उत त्वचं ददतो वाजसातौ पिप्रीहि मध्वः सुषुतस्य चारोः ॥ ५.०३३.०७
 उत त्ये मा पौरुकुत्स्यस्य सुरेस्त्रसदस्योहिरिणिनो रराणाः ।
 वहन्तु मा दश श्येतासो अस्य गैरिक्षितस्य क्रतुभिर्नु सञ्चे ॥ ५.०३३.०८
 उत त्ये मा मारुताश्चस्य शोणाः क्रत्वामघासो विदथस्य रातौ ।
 सहस्रा मे च्यवतानो ददान आनूकमर्यो वपुषि नार्चत् ॥ ५.०३३.०९
 उत त्ये मा ध्वन्यस्य जुष्टा लक्ष्मण्यस्य सुरुचो यतानाः ।
 मह्ना रायः संवरणस्य ऋषेर्ब्रजं न गावः प्रयता अपि गमन् ॥ ५.०३३.१०

अजातशत्रुमजरा स्ववत्यनु स्वधामिता दस्ममीयते ।
 सुनोतन पचत् ब्रह्मवाहसे पुरुष्टुताय प्रतरं दधातन ॥ ५.०३४.०१
 आ यः सोमेन जठरमपिप्रतामन्दत मघवा मध्वो अन्धसः ।
 यदी मृगाय हन्तवे महावधः सहस्रभृष्टिमुशना वधं यमत् ॥ ५.०३४.०२
 यो अस्मै ब्रंस उत वा य ऊर्धनि सोमं सुनोति भवति दुमाँ अह ।
 अपाप शक्रस्ततनुष्टिमूहति तनूशुभ्रं मघवा यः कवासखः ॥ ५.०३४.०३
 यस्यावधीत्पतरं यस्य मातरं यस्य शक्रो भ्रातरं नात ईषते ।
 वेतीद्वस्य प्रयता यतं करो न किल्बिषादीषते वस्व आकरः ॥ ५.०३४.०४
 न पञ्चभिर्दशभिर्वष्यारभे नासुन्वता सचते पुष्यता चन ।
 जिनाति वेदमुया हन्ति वा धुनिरा देवयुं भजति गोमति ब्रजे ॥ ५.०३४.०५
 वित्वक्षणः समृतौ चक्रमासजोऽसुन्वतो विषुणः सुन्वतो वृधः ।
 इन्द्रो विश्वस्य दमिता विभीषणो यथावशं नयति दासमार्यः ॥ ५.०३४.०६
 समी पणेरजति भोजनं मुषे वि दाशुषे भजति सूनरं वसु ।
 दुर्गे चन ध्रियते विश्व आ पुरु जनो यो अस्य तविषीमचुकुधत् ॥ ५.०३४.०७
 सं यज्जनौ सुधनौ विश्वशर्धसाववेदिन्द्रो मघवा गोषु शुभ्रिषु ।
 युजं ह्यन्यमकृत प्रवेपन्युदी गव्यं सृजते सत्वभिर्धुनिः ॥ ५.०३४.०८

सहस्रसामाग्निवेशिं गृणीषे शत्रिमग्न उपमां केतुमर्यः ।
तस्मा आपः संयतः पीपयन्त तस्मिन्क्षत्रममवत्त्वेषमस्तु ॥ ५.०३४.०९

यस्ते साधिष्ठोऽवस इन्द्र क्रतुष्टमा भर ।
अस्मभ्यं चर्षणीसहं सस्मिं वाजेषु दुष्टरम् ॥ ५.०३५.०१
यदिन्द्र ते चतस्रो यच्छूर सन्ति तिस्रः ।
यद्वा पञ्च क्षितीनामवस्तत्सु न आ भर ॥ ५.०३५.०२
आ तेऽवो वरेण्यं वृषन्तमस्य हूमहे ।
वृषजूतिर्हि जज्ञिष आभूभिरिन्द्र तुर्वणिः ॥ ५.०३५.०३
वृषा ह्यसि राधसे जज्ञिषे वृष्णि ते शवः ।
स्वक्षत्रं ते धृषन्मनः सत्राहमिन्द्र पौंस्यम् ॥ ५.०३५.०४
त्वं तमिन्द्र मर्त्यममित्रयन्तमद्रिवः ।
सर्वथा शतक्रतो नि याहि शवसस्पते ॥ ५.०३५.०५
त्वामिद्वृत्रहन्तम् जनासो वृक्तबर्हिषः ।
उग्रं पूर्वीषु पूव्यं हवन्ते वाजसातये ॥ ५.०३५.०६
अस्माकमिन्द्र दुष्टरं पुरोयावानमाजिषु ।
सयावानं धनेधने वाजयन्तमवा रथम् ॥ ५.०३५.०७
अस्माकमिन्द्रेहि नो रथमवा पुरंध्या ।
व्यं शविष्ठ वार्यं दिवि श्रवो दधीमहि दिवि स्तोमं मनामहे ॥ ५.०३५.०८

स आ गमदिन्द्रो यो वसूनां चिकेतदातुं दामनो रयीणाम् ।
धन्वचरो न वंसगस्तृषाणश्चकमानः पिबतु दुग्धमंशुम् ॥ ५.०३६.०१
आ ते हनू हरिवः शूर शिप्रे रुहत्सोमो न पर्वतस्य पृष्ठे ।
अनु त्वा राजन्नर्वतो न हिन्वन्गीभिर्मदम पुरुहूत विश्वे ॥ ५.०३६.०२
चक्रं न वृत्तं पुरुहूत वेपते मनो भिया मे अमतरिदद्रिवः ।
रथादधि त्वा जरिता सदावृध कुविन्नु स्तोषन्मघवन्पुरुवसुः ॥ ५.०३६.०३
एष ग्रावेव जरिता त इन्द्रेयर्ति वाचं बृहदाशुषाणः ।
प्र सव्येन मघवन्यंसि रायः प्र दक्षिणिद्धरिवो मा वि वेनः ॥ ५.०३६.०४
वृषा त्वा वृषणं वर्धतु द्यौर्वृषा वृषभ्यां वहसे हरिभ्याम् ।
स नो वृषा वृषरथः सुशिप्र वृषक्रतो वृषा वज्रिन्भरे धाः ॥ ५.०३६.०५
यो रोहितौ वाजिनौ वाजिनीवान्त्रिभिः शतैः सचमानावदिष्ट ।
यूने समस्मै क्षितयो नमन्तां श्रुतरथाय मरुतो दुवोया ॥ ५.०३६.०६

सं भानुना यतते सूर्यस्याजुह्वानो घृतपृष्ठः स्वञ्चाः ।
तस्मा अमृध्रा उषसो व्युच्छान्य इन्द्राय सुनवामेत्याह ॥ ५.०३७.०१
समिद्धाग्निर्वनवत्स्तीर्णबर्हियुक्तप्रावा सुतसोमो जराते ।

ग्रावाणो यस्येषिरं वदन्त्ययदध्वर्युर्हविषाव सिन्धुम् ॥ ५.०३७.०२
 वधूरियं पतिमिच्छन्त्येति य ई वहति महिषीमिषिराम् ।
 आस्य श्रवस्याद्रथ आ च घोषात्पुरु सहस्रा परि वर्तयाते ॥ ५.०३७.०३
 न स राजा व्यथते यस्मिन्निन्द्रस्तीव्रं सोमं पिबति गोसखायम् ।
 आ सत्वनैरजति हन्ति वृत्रं क्षेति क्षितीः सुभगो नाम पुष्यन् ॥ ५.०३७.०४
 पुष्यात्क्षेमे अभि योगे भवात्युभे वृतौ संयती सं जयाति ।
 प्रियः सूर्ये प्रियो अग्ना भवाति य इन्द्राय सुतसोमो ददाशत् ॥ ५.०३७.०५

उरोष्ट इन्द्र राधसो विभ्वी रातिः शतक्रतो ।
 अधा नो विश्वचर्षणे दुम्ना सुक्षत्र मंहय ॥ ५.०३८.०१
 यदीमिन्द्र श्रवाय्यमिषं शविष्ठ दधिषे ।
 पप्रथे दीर्घश्रुत्तमं हिरण्यवर्णं दुष्टरम् ॥ ५.०३८.०२
 शुष्मासो ये ते अद्रिवो मेहना केतसापः ।
 उभा देवावभिष्टये दिवश्च गमश्च राजथः ॥ ५.०३८.०३
 उतो नो अस्य कस्य चिदक्षस्य तव वृत्रहन् ।
 अस्मभ्यं नृमणमा भरास्मभ्यं नृमणस्यसे ॥ ५.०३८.०४
 नू त आभिरभिष्टिभिस्तव शर्मञ्छतक्रतो ।
 इन्द्र स्याम सुगोपाः शूर स्याम सुगोपाः ॥ ५.०३८.०५

यदिन्द्र चित्र मेहनास्ति त्वादातमद्रिवः ।
 राधस्तन्नो विदद्वस उभयाहस्त्या भर ॥ ५.०३९.०१
 यन्मन्यसे वरेण्यमिन्द्र दुष्कं तदा भर ।
 विद्याम तस्य ते वयमकूपारस्य दावने ॥ ५.०३९.०२
 यत्ते दित्सु प्रराध्यं मनो अस्ति श्रुतं बृहत् ।
 तेन दृळ्हा चिदद्रिव आ वाजं दर्षि सातये ॥ ५.०३९.०३
 मंहिष्ठं वो मघोनां राजानं चर्षणीनाम् ।
 इन्द्रमुप प्रशस्तये पूर्वीभिर्जुजुषे गिरः ॥ ५.०३९.०४
 अस्मा इत्काव्यं वच उक्थमिन्द्राय शंस्यम् ।
 तस्मा उ ब्रह्मवाहसे गिरो वर्धन्त्यत्रयो गिरः शुम्भन्त्यत्रयः ॥ ५.०३९.०५

आ याह्यद्रिभिः सुतं सोमं सोमपते पिब ।
 वृषन्निन्द्र वृषभिवृत्रहन्तम ॥ ५.०४०.०१
 वृषा ग्रावा वृषा मदो वृषा सोमो अयं सुतः ।
 वृषन्निन्द्र वृषभिवृत्रहन्तम ॥ ५.०४०.०२
 वृषा त्वा वृषणं हुवे वज्रिञ्चित्राभिरुतिभिः ।
 वृषन्निन्द्र वृषभिवृत्रहन्तम ॥ ५.०४०.०३

ऋज्जीषी वज्री वृषभस्तुराषाट् छुष्मी राजा वृत्रहा सोमपावा ।
 युक्त्वा हरिभ्यामुप यासद्वाङ्माध्यंदिने सवने मत्सदिन्द्रः ॥ ५.०४०.०४
 यत्त्वा सूर्य स्वर्भानुस्तमसाविध्यदासुरः ।
 अक्षेत्रविद्यथा मुग्धो भुवनान्यदीधयुः ॥ ५.०४०.०५
 स्वर्भानोरध यदिन्द्र माया अवो दिवो वर्तमाना अवाहन् ।
 गूळ्हं सूर्य तमसापव्रतेन तुरीयेण ब्रह्मणाविन्ददत्रिः ॥ ५.०४०.०६
 मा मामिमं तव सन्तमत्र इरस्या द्रुग्धो भियसा नि गारीत् ।
 त्वं मित्रो असि सत्यराधास्तौ मेहावतं वरुणश्च राजा ॥ ५.०४०.०७
 ग्राव्यो ब्रह्मा युयुजानः सपर्यन्कीरिणा देवान्नमसोपशिक्षन् ।
 अत्रिः सूर्यस्य दिवि चक्षुराधात्स्वर्भानोरप माया अघुक्षत् ॥ ५.०४०.०८
 यं वै सूर्य स्वर्भानुस्तमसाविध्यदासुरः ।
 अत्रयस्तमन्वाविन्दब्रह्मर्ष्ये अशक्नुवन् ॥ ५.०४०.०९

को नु वा मित्रावरुणावृतायन्दिवो वा महः पार्थिवस्य वा दे ।
 ऋतस्य वा सदासि त्रासीथां नो यज्ञायते वा पशुषो न वाजान् ॥ ५.०४१.०१
 ते नो मित्रो वरुणो अर्यमायुरिन्द्र ऋभुक्षा मरुतो जुषन्त ।
 नमोभिर्वा ये दधते सुवृक्तिं स्तोमं रुद्राय मीळ्हुषे सजोषाः ॥ ५.०४१.०२
 आ वां येष्ठाश्चिना ह्रुवध्वै वातस्य पत्मन्नथ्यस्य पुष्टौ ।
 उत वा दिवो असुराय मन्म प्रान्धासीव यज्यवे भरध्वम् ॥ ५.०४१.०३
 प्र सक्षणो दिव्यः कण्वहोता त्रितो दिवः सजोषा वातो अग्निः ।
 पूषा भगः प्रभृथे विश्वभोजा आजिं न जग्मुराश्वश्चतमाः ॥ ५.०४१.०४
 प्र वो रयिं युक्ताश्च भरध्वं राय एषेऽवसे दधीत धीः ।
 सुशेव एवैरौशिजस्य होता ये व एवा मरुतस्तुराणाम् ॥ ५.०४१.०५
 प्र वो वायुं रथयुजं कृणध्वं प्र देवं विप्रं पनितारमकैः ।
 इषुध्यव ऋतसापः पुरधीर्वस्वीर्नो अत्र पत्नीरा धिये धुः ॥ ५.०४१.०६
 उप व एषे वन्दोभिः शूषैः प्र यह्नी दिवश्चितयद्भिरकैः ।
 उषासानक्ता विदुषीव विश्वमा हा वहतो मत्याय यज्ञम् ॥ ५.०४१.०७
 अभि वो अर्चे पोष्यावतो नृन्वास्तोष्पतिं त्वष्टारं रराणः ।
 धन्या सजोषा धिषणा नमोभिर्वनस्पतीरोषधी राय एषे ॥ ५.०४१.०८
 तुजे नस्तने पर्वताः सन्तु स्वैतवो ये वसवो न वीराः ।
 पनित आप्त्यो यज्ञतः सदा नो वर्धान्नः शंसं नयो अभिष्टौ ॥ ५.०४१.०९
 वृष्णो अस्तोषि भूम्यस्य गभं त्रितो नपातिमपां सुवृक्ति ।
 गृणीते अग्निरेतरी न शूषैः शोचिष्केशो नि रिणाति वना ॥ ५.०४१.१०
 कथा महे रुद्रियाय ब्रवाम कद्राये चिक्त्तुषे भगाय ।
 आप ओषधीस्त नोऽवन्तु द्यौर्वना गिरयो वृक्षकेशाः ॥ ५.०४१.११
 शृणोतु न ऊजां पतिगिरः स नमस्तरीयां इषिरः परिज्मा ।

शृण्वन्त्वापः पुरो न शुभ्राः परि सुचो बबृहाणस्याद्रेः ॥ ५.०४१.१२
 विदा चिन्नु महान्तो ये व एवा ब्रवाम दस्मा वार्य दधानाः ।
 वयश्चन सुभ्वश् आव यन्ति क्षुभा मर्तमनुयतं वधस्नैः ॥ ५.०४१.१३
 आ दैव्यानि पार्थिवानि जन्मापश्चाच्छ्रा सुमखाय वोचम् ।
 वर्धन्तां द्यावो गिरश्चन्द्राग्रा उदा वर्धन्तामभिषाता अर्णाः ॥ ५.०४१.१४
 पदेपदे मे जरिमा नि धायि वरूत्री वा शक्रा या पायुभिश्च ।
 सिषक्तु माता मही रसा नः स्मत्सूरिभिर्ऋजुहस्त ऋजुवनिः ॥ ५.०४१.१५
 कथा दाशेम नमसा सुदानूनवया मरुतो अच्छोक्तौ प्रश्रवसो मरुतो अच्छोक्तौ ।
 मा नोऽहिर्बुध्यो रिषे धादस्माकं भूदुपमातिवनिः ॥ ५.०४१.१६
 इति चिन्नु प्रजायै पशुमत्यै देवासो वनते मर्त्यो व आ देवासो वनते मर्त्यो वः ।
 अत्रा शिवां तन्वो धासिमस्या जरां चिन्मे निर्ऋतिर्जग्रसीत ॥ ५.०४१.१७
 तां वो देवाः सुमतिमूर्जयन्तीमिषमश्याम वसवः शसा गोः ।
 सा नः सुदानुर्मळयन्ती देवी प्रति द्रवन्ती सुविताय गम्याः ॥ ५.०४१.१८
 अभि न इळा युथस्य माता स्मन्नदीभिर्स्वशी वा गृणातु ।
 उर्वशी वा बृहद्दिवा गृणानाभ्यूर्णवाना प्रभृथस्यायोः ॥ ५.०४१.१९
 सिषक्तु न ऊर्जव्यस्य पुष्टेः ॥ ५.०४१.२०

प्र शंतमा वरुणं दीधिति गीर्मित्रं भगमदितिं नूनमश्याः ।
 पृषद्योनिः पञ्चहोता शृणोत्वतूर्तपन्था असुरो मयोभुः ॥ ५.०४२.०१
 प्रति मे स्तोममदितिर्जगृभ्यात्सूनुं न माता हृद्यं सुशेवम् ।
 ब्रह्म प्रियं देवहितं यदस्त्यहं मित्रे वरुणे यन्मयोभु ॥ ५.०४२.०२
 उदीरय कवितमं कवीनामुनत्तैनमभि मध्वा घृतेन ।
 स नो वसूनि प्रयता हितानि चन्द्राणि देवः सविता सुवाति ॥ ५.०४२.०३
 समिन्द्र णो मनसा नेषि गोभिः सं सुरिभिर्हरिवः सं स्वस्ति ।
 सं ब्रह्मणा देवहितं यदस्ति सं देवानां सुमत्या यज्ञियानाम् ॥ ५.०४२.०४
 देवो भगः सविता रायो अंश इन्द्रो वृत्रस्य संजितो धनानाम् ।
 ऋभुक्षा वाज उत वा पुरंधिरवन्तु नो अमृतासस्तुरासः ॥ ५.०४२.०५
 मरुत्वतो अप्रतीतस्य जिष्णोरजूर्यतः प्र ब्रवामा कृतानि ।
 न ते पूर्वं मघवन्नापरासो न वीर्यं नूतनः कश्चनाप ॥ ५.०४२.०६
 उप स्तुहि प्रथमं रत्नधेयं बृहस्पतिं सनितारं धनानाम् ।
 यः शंसते स्तुवते शम्भविष्ठः पुरुवसुरगमज्जोहुवानम् ॥ ५.०४२.०७
 तवोतिभिः सचमाना अरिष्टा बृहस्पते मघवानः सुवीराः ।
 ये अश्वदा उत वा सन्ति गोदा ये वस्त्रदाः सुभगास्तेषु रायः ॥ ५.०४२.०८
 विसर्माणं कृणुहि वित्तमेषां ये भुञ्जते अपृणन्तो न उक्थैः ।
 अपत्रतान्प्रसवे वावृधानान्ब्रह्मद्विषः सूर्याद्यावयस्व ॥ ५.०४२.०९
 य ओहते रक्षसो देववीतावचक्रेभिस्तं मरुतो नि यात ।

यो वः शमीं शशमानस्य निन्दतुच्छान्कामान्करते सिष्विदानः ॥ ५.०४२.१०
 तमु दृहि यः स्विषुः सुधन्वा यो विश्वस्य क्षयति भेषजस्य ।
 यक्ष्वा महे सौमनसाय रुद्रं नमोभिर्देवमसुरं दुवस्य ॥ ५.०४२.११
 दमूनसो अपसो ये सुहस्ता वृष्णः पत्नीर्नद्यो विभवतष्टाः ।
 सरस्वती बृहद्विवोत राका दशस्यन्तीर्वरिवस्यन्तु शुभ्राः ॥ ५.०४२.१२
 प्र सू महे सुशरणाय मेधां गिरं भरे नव्यसी जायमानाम् ।
 य आहिना दुहितुर्वक्षणासु रूपा मिनानो अकृणोद्विदं नः ॥ ५.०४२.१३
 प्र सुष्टुति स्तनयन्तं स्वन्तमिळस्पतिं जरितनूनमश्याः ।
 यो अब्दिमां उदनिमां इयति प्र विद्युता रोदसी उक्षमाणः ॥ ५.०४२.१४
 एष स्तोमो मारुतं शर्धो अच्छा रुद्रस्य सूनूर्युवन्यूरुदश्याः ।
 कामो राये हवते मा स्वस्त्युप स्तुहि पृषदश्वां अयासः ॥ ५.०४२.१५
 प्रैष स्तोमः पृथिवीमन्तरिक्षं वनस्पतीरोषधी राये अश्याः ।
 देवोदेवः सुहवो भूतु मद्यं मा नो माता पृथिवी दुर्मतौ धात् ॥ ५.०४२.१६
 उरौ देवा अनिबाधे स्याम ॥ ५.०४२.१७
 समश्चिनोरवसा नूतनेन मयोभुवा सुप्रणीती गमेम ।
 आ नो रयिं वहतमोत वीराना विश्वान्यमृता सौभगानि ॥ ५.०४२.१८

आ धेनवः पयसा तूर्यथा अमर्धन्तीरुप नो यन्तु मध्वा ।
 महो राये बृहतीः सप्त विप्रो मयोभुवो जरिता जोहवीति ॥ ५.०४३.०१
 आ सुष्टुती नमसा वर्तयध्वै द्यावा वाजाय पृथिवी अमृध्रे ।
 पिता माता मधुवचाः सुहस्ता भरेभरे नो यशसावविष्टाम् ॥ ५.०४३.०२
 अध्वर्यवश्चकृवांसो मधूनि प्र वायवे भरत चारु शुक्रम् ।
 होतेव नः प्रथमः पाह्यस्य देव मध्वो ररिमा ते मदाय ॥ ५.०४३.०३
 दश क्षिपो युञ्जते बाहू अद्रि सोमस्य या शमितारा सुहस्ता ।
 मध्वो रसं सुगभस्तिर्गिरिष्ठां चनिश्चदद्दुहे शुक्रमंशुः ॥ ५.०४३.०४
 असावि ते जुजुषाणाय सोमः क्रत्वे दक्षाय बृहते मदाय ।
 हरी रथे सुधुरा योगे अवाग्निन्द्र प्रिया कृणुहि ह्यमानः ॥ ५.०४३.०५
 आ नो महीमरमतिं सजोषा ग्नां देवीं नमसा रातहव्याम् ।
 मधोर्भदाय बृहतीमृतज्ञामाग्ने वह पथिभिर्देवयानैः ॥ ५.०४३.०६
 अञ्जन्ति यं प्रथयन्तो न विप्रा वपावन्तं नाग्निना तपन्तः ।
 पितुर्न पुत्र उपसि प्रेष्ठ आ घर्मो अग्निमृतयन्नसादि ॥ ५.०४३.०७
 अच्छा मही बृहती शंतमा गीर्दतो न गन्त्वश्चिना हुवध्वै ।
 मयोभुवा सरथा यातमर्वाग्गन्तं निधिं धुरमाणिर्न नाभिम् ॥ ५.०४३.०८
 प्र तव्यसो नमउक्तिं तुरस्याहं पूष्ण उत वायोरदिक्षि ।
 या राधसा चोदितारा मतीनां या वाजस्य द्रविणोदा उत त्मन् ॥ ५.०४३.०९
 आ नामभिर्मरुतो वक्षि विश्वाना रूपेभिर्जातवेदो हुवानः ।

य॒ज्ञं गि॒रो ज॒रितुः सु॒ष्टुतिं च॒ विश्वे॑ गन्त॒ मरुतो॑ विश्व॒ ऊ॒ती ॥ ५.०४३.१०
 आ नो॑ दि॒वो बृ॒ह्तः पर्व॑तादा सर॒स्वती य॒जता॑ गन्तु॒ य॒ज्ञम् ।
 ह॒वं दे॒वी जु॒षुषा॑णा घृ॒ताची॑ श॒ग्मां नो॑ वाचमु॒शती॑ शृ॒णोतु ॥ ५.०४३.११
 आ वे॒धसं॑ नील॒पृष्ठं बृ॒हन्तं॑ बृ॒हस्पतिं॑ स॒दने॑ सादयध्वम् ।
 सा॒दद्योनिं॑ दम आ दी॒दिवांसं॑ हि॒रण्यव॑र्णम॒रुषं॑ स॒पेम ॥ ५.०४३.१२
 आ ध॒णंसि॑र्बृ॒हद्दिवो॑ ररा॒णो विश्वे॑भिर्गन्त्वोम॒भिर्हु॒वानः ।
 ग॒ना वसा॑न ओष॒धीर॑मृ॒ध्रस्त्रि॑धातुशृ॒ङ्गो वृ॒षभो॑ वयो॒धाः ॥ ५.०४३.१३
 मा॒तुष्पदे॑ पर॒मे शु॒क्र आ॒योर्वि॑प॒न्यवो॑ रा॒स्पिरा॑सो अ॒गमन् ।
 सु॒शेव्यं॑ नमसा॒ रा॒तह॑व्याः शिशुं॑ मृ॒जन्त्या॒यवो॑ न वा॒से ॥ ५.०४३.१४
 बृ॒हद्र॒यो बृ॒हते॑ तु॒भ्यम॑ग्ने धिया॒जुरो॑ मिथु॒नासः॑ सचन्त ।
 दे॒वोदे॒वः सु॒हवो॑ भू॒तु म॒ह्यं मा॑ नो॒ मा॒ता पृ॒थि॒वी दु॒र्मतौ॑ धात् ॥ ५.०४३.१५
 उ॒रौ दे॒वा अ॒निबा॑धे स्याम ॥ ५.०४३.१६
 स॒म॒श्चिनो॑रवसा॒ नूत॑नेन मयो॒भुवा॑ सु॒प्रणी॑ती गमेम ।
 आ नो॑ र॒यिं व॒ह॒त॒मोत॑ वी॒राना॑ विश्वा॒न्यमृ॒ता सौ॑भ॒गानि ॥ ५.०४३.१७

तं प्र॒त्नथा॑ पूर्व॒था विश्वे॑मथा॒ ज्येष्ठ॑तातिं ब॒र्हिष॑दं स्व॒र्विद॑म् ।
 प्र॒तीची॑नं वृ॒जनं॑ दोह॒से गि॒राशुं॑ ज॒यन्त॑मनु॒ यासु॑ व॒र्धसे ॥ ५.०४४.०१
 श्रि॒ये सु॒दृशी॑रु॒पर॑स्य॒ याः स्व॒र्विरो॑च॒मानः॑ क॒कुभा॑मचो॒दते॑ ।
 सु॒गो॒पा अ॒सि न॑ दभा॒य सु॒क्रतो॑ प॒रो मा॒याभि॑र्कृत॒ आ॒सि नाम॑ ते ॥ ५.०४४.०२
 अ॒त्यं ह॒विः स॑च॒ते स॑च्च॒ धातु॑ चा॒रिष्ट॑गातुः स॒ होता॑ स॒होभ॑रिः ।
 प्र॒स॒स्त्रा॒णो अ॒नु ब॒र्हिर्वृ॑षा शिशु॒र्मध्ये॑ युवा॒जरो॑ वि॒स्रुहा॑ ह॒ितः ॥ ५.०४४.०३
 प्र व॑ ए॒ते सु॒युजो॑ यामा॒न्निष्ट॑ये नी॒चीर॑मु॒ष्मै य॒म्यं ऋ॒तावृ॑धः ।
 सु॒यन्तु॑भिः सर्व॒शासै॑र॒भीशु॑भिः क्रि॒विना॑मानि प्र॒वणे॑ मु॒षाय॑ति ॥ ५.०४४.०४
 सं॒जभू॑राण॒स्तरु॑भिः सु॒तेगृ॑भं वया॒किनं॑ चि॒त्तग॑र्भासु सु॒स्वरुः॑ ।
 धा॒रवा॑केष्वृ॒जुगा॑थ शोभ॒से व॒र्धस्व॑ प॒त्नीर॑भि जी॒वो अ॒ध्वरे ॥ ५.०४४.०५
 या॒दृगे॒व द॒दृशे॑ ता॒दृगु॑च्यते सं॒ छा॒यया॑ दधिरे॒ सिध्र॑या॒प्स्वा ।
 म॒हीम॑स्मभ्य॒मुरु॑षामु॒रु ज॒यो बृ॒हत्सु॑वी॒रम॑न॒पच्यु॑तं स॒हः ॥ ५.०४४.०६
 वे॒त्यगु॑र्जनि॒वान्वा अ॒ति स्पृ॑धः॒ सम॑र्यता॒ मनसा॑ सू॒र्यः क॒विः ।
 ब्र॒ह्मं र॒क्षन्तं॑ परि॒ विश्व॑तो॒ गय॑म॒स्माकं॑ श॒र्म व॑नव॒त्स्वाव॑सुः ॥ ५.०४४.०७
 ज्या॒यास॑म॒स्य य॒तुन॑स्य॒ केतु॑नं॒ ऋषि॑स्वरं च॒रति॑ यासु॒ नाम॑ ते ।
 या॒दृशि॑म॒न्धायि॑ तम॒पस्य॑या॒ वि॒दद्य॑ उ॒ स्वयं॑ व॒हते॑ सो अ॒रं कर॑त् ॥ ५.०४४.०८
 स॒मुद्र॑मा॒साम॑व॒ तस्थे॑ अ॒ग्निमा॑ न रि॒ष्यति॑ स॒र्वनं॑ यस्मि॒न्नाय॑ता ।
 अ॒त्रा न॑ हा॒दिं ऋ॒वण॑स्य॒ रेज॑ते यत्रा॒ मति॑र्विद्यते॒ पूत॑ब॒न्धनी ॥ ५.०४४.०९
 स हि॑ क्ष॒त्रस्य॑ म॒नस॑स्य॒ चित्ति॑भिरेवा॒वद॑स्य॒ यज॑तस्य॒ सध्रेः॑ ।
 अ॒वत्सा॑रस्य॒ स्पृण॑वाम॒ रण॑वभिः श॒विष्ठं॑ वा॒जं वि॒दुषा॑ चि॒दध॑र्यम् ॥ ५.०४४.१०
 श्ये॒न आ॑सा॒मदि॑तिः क॒क्ष्यो॒इ म॑दो॒ विश्व॑वा॒रस्य॑ य॒ज॒तस्य॑ मा॒यिनः॑ ।

समन्यमन्यमर्थयन्त्येतवे विदुर्विषाणं परिपानमन्ति ते ॥ ५.०४४.११
सदापूणो यजतो वि द्विषो वधीद्वाहुवृक्तः श्रुतवित्तयो वः सचा ।
उभा स वरा प्रत्येति भाति च यदी गणं भजते सुप्रयावभिः ॥ ५.०४४.१२
सुतम्भरो यजमानस्य सत्पतिर्विश्वासामूधः स धियामुदञ्चनः ।
भरद्देनू रसवच्छिश्त्रिये पयोऽनुब्रुवाणो अध्येति न स्वपन् ॥ ५.०४४.१३
यो जागार तमृचः कामयन्ते यो जागार तमु सामानि यन्ति ।
यो जागार तमयं सोम आह तवाहमस्मि सख्ये न्योकाः ॥ ५.०४४.१४
अग्निर्जागार तमृचः कामयन्तेऽग्निर्जागार तमु सामानि यन्ति ।
अग्निर्जागार तमयं सोम आह तवाहमस्मि सख्ये न्योकाः ॥ ५.०४४.१५

विदा दिवो विष्यन्नद्रिमुक्थैरायत्या उषसो अर्चिनो गुः ।
अपावृत ब्रजिनीरुत्स्वर्गाद्वि दुरो मानुषीर्देव आवः ॥ ५.०४५.०१
वि सूर्यो अमतिं न श्रियं सादोर्वाद्गवां माता जानती गात् ।
धन्वर्णसो नद्यः खादोअर्णा स्थणेव सुमिता दृहत द्यौः ॥ ५.०४५.०२
अस्मा उक्थाय पर्वतस्य गर्भो महीनां जनुषे पूर्व्याय ।
वि पर्वतो जिहीत साधत द्यौराविवासन्तो दसयन्त भूम ॥ ५.०४५.०३
सूक्तेभिर्वो वचोभिर्देवजुष्टैरिन्द्रा न्वर्षनी अवसे ह्रवध्वै ।
उक्थेभिर्हि ष्मा क्वयः सुयज्ञा आविवासन्तो मरुतो यजन्ति ॥ ५.०४५.०४
एतो न्वर्षद्य सुध्योऽ भवाम प्र दुच्छुना मिनवामा वरीयः ।
अरे द्वेषांसि सनुतर्धामायाम प्राञ्चो यजमानमच्छ ॥ ५.०४५.०५
एता धियं कृणवामा सखायोऽप या मातां ऋणुत ब्रजं गोः ।
यया मनुर्विशिशिप्रं जिगाय यया वणिग्वङ्कुरापा पुरीषम् ॥ ५.०४५.०६
अनूनादत्र हस्तयतो अद्रिरार्चन्येन दश मासो नवर्गवाः ।
ऋतं यती सरमा गा अविन्दद्विश्वानि सत्याङ्गिराश्चकार ॥ ५.०४५.०७
विश्वे अस्या व्युषि माहिनायाः सं यद्गोभिरङ्गिरसो नवन्त ।
उत्स आसां परमे सधस्थं ऋतस्य पथा सरमा विददाः ॥ ५.०४५.०८
आ सूर्यो यातु सप्ताश्वः क्षेत्रं यदस्योर्विया दीर्घयाथे ।
रघुः श्येनः पतयदन्धो अच्छा युवा कविर्दीदयद्गोषु गच्छन् ॥ ५.०४५.०९
आ सूर्यो अरुहच्छुक्रमर्णोऽयुक्त यद्भरितो वीतपृष्ठाः ।
उदना न नावमनयन्त धीरा आशृण्वतीरापो अर्वागतिष्ठन् ॥ ५.०४५.१०
धियं वो अप्सु दधिषे स्वषां ययात्तरेन्दश मासो नवर्गवाः ।
अया धिया स्याम देवगोपा अया धिया तुतुर्यामात्यंहः ॥ ५.०४५.११

हयो न विद्वां अयुजि स्वयं धुरि तां वहामि प्रतरणीमवस्युवम् ।
नास्यो वशिम विमुचं नावृतं पुनर्विद्वान्पथः पुरएत ऋजु नेषति ॥ ५.०४६.०१
अग्न इन्द्र वरुण मित्र देवाः शर्धः प्र यन्त मारुतोत विष्णो ।

उ॒भा नास॑त्या॒ सु॒द्रो अध॑ ग॒नाः पू॒षा भ॒गः सर॑स्वती जुषन्त ॥ ५.०४६.०२
 इन्द्रा॑ग्नी मि॒त्राव॑रुणादि॒ति स्वः॑ पृथि॒वीं द्यां म॑रुतः पर्वताँ अपः ।
 हु॒वे विष्णु॑ पू॒षणं॑ ब्रह्म॒णस्पतिं॑ भ॒गं नु शंस॑ स॒वितार॑मू॒तये॑ ॥ ५.०४६.०३
 उ॒त नो॑ विष्णु॒स्त वातो॑ अ॒स्रिधो॑ द्रवि॒णोदा॑ उ॒त सोमो॑ मय॒स्करत् ।
 उ॒त ऋ॒भवं॑ उ॒त रा॒ये नो॑ अ॒श्विनो॑त त्वष्टो॒त वि॒भ्वानु॑ मंसते ॥ ५.०४६.०४
 उ॒त त्यन्नो॑ मा॒रुतं॑ श॒र्ध आ ग॑मद्वि॒विक्षयं॑ य॒जतं॑ ब॒हिरा॑सदे ।
 बृ॒हस्पतिः॑ श॒र्म पू॒षोत॑ नो॒ यमद्व॑रु॒थ्यं वरु॑णो मि॒त्रो अर्य॑मा ॥ ५.०४६.०५
 उ॒त त्ये नः॑ पर्व॒तासः॑ सु॒शस्त॑र्यः सु॒दीत॑यो न॒द्यश्च॑त्राम॒णे भुवन् ।
 भ॒गो वि॒भक्ता श॑वसा॒वसा ग॑मदु॒रुव्य॑चा॒ अदि॑तिः श्रोतु मे ह॒वम् ॥ ५.०४६.०६
 दे॒वानां॑ पत्नीरु॒शती॑र॒वन्तु नः॑ प्रा॒वन्तु॑ नस्तु॒जये॑ वाज॒सात॑ये ।
 याः पा॒थि॒वासो॑ या अ॒पाम॑पि॒ व्रते॑ ता नो॒ देवीः॑ सु॒हवाः॑ श॒र्म यच्छ॑त ॥ ५.०४६.०७
 उ॒त ग॒ना व्य॑न्तु दे॒वप॑त्नीरिन्द्रा॒ण्यश्र॑नाय्य॒श्विनी॑ राट् ।
 आ रोद॑सी वरु॒णानी॑ शृ॒णोतु॑ व्यन्तु॒ देवीर्य॑ ऋ॒तुर्जनी॑नाम् ॥ ५.०४६.०८

प्र॒युञ्ज॑ती दि॒व ए॒ति ब्रु॒वाणा॑ म॒ही मा॒ता दु॑हितुर्बोधयन्ती ।
 आ॒विवा॑सन्ती यु॒वति॑र्मनी॒षा पि॒तृभ्य॑ आ स॒दने॑ जोहु॒वाना ॥ ५.०४७.०१
 अ॒जिरा॑सस्तद॒प ई॒यमा॑ना आ॒तस्थि॑वांसो॒ अमृत॑स्य नाभिम् ।
 अ॒नन्ता॑स॒ उर॑वो॒ विश्व॑तः॒ सी परि॑ द्यावापृथि॒वी यन्ति॑ पन्थाः ॥ ५.०४७.०२
 उ॒क्षा स॑मु॒द्रो अ॒रुषः॑ सु॒पर्णः॑ पू॒र्वस्य॑ योनिं॒ पित॑रा वि॒वेश ।
 मध्ये॑ दि॒वो नि॒हितः॑ पृ॒श्निर॑श्मा॒ वि च॑क्रमे रज॒सस्पा॑त्यन्तौ ॥ ५.०४७.०३
 च॒त्वार॑ ई॒ बिभ्र॑ति॒ क्षेम॑यन्तो दश ग॒र्भं च॑रसे॒ धाप॑यन्ते ।
 त्रि॒धात॑वः पर॒मा अस्य॑ गा॒वो दि॒वश्च॑रन्ति॒ परि॑ स॒द्यो अ॑न्तान् ॥ ५.०४७.०४
 इ॒दं व॑पु॒र्निव॑चनं॒ जना॑स॒श्चर॑न्ति॒ यन्न॑द्यस्त॒स्थुरा॑पः ।
 द्वे॒ यदी॑ बि॒भ्रतो॑ मा॒तुर॑न्ये॒ इहे॑ह जा॒ते य॑म्या॒इ सब॑न्धू ॥ ५.०४७.०५
 वि त॑न्वते धियो॒ अस्मा॑ अ॒पांसि॑ वस्त्रा॒ पुत्रा॑य॒ मात॑रो॒ वय॑न्ति ।
 उ॒प॒प्रक्षे॑ वृ॒षाणो॑ मोद॒माना॑ दि॒वस्प॑था॒ वध्वो॑ यन्त्यच्छ ॥ ५.०४७.०६
 तद॑स्तु मि॒त्राव॑रुणा॒ तद॑ग्ने॒ शं यो॑र॒स्मभ्य॑मि॒दम॑स्तु श॒स्तम् ।
 अ॒शीम॑हि॒ गा॒धमु॑त प्र॒तिष्ठां॑ नमो॒ दिवे॑ बृ॒हते॑ सा॒दना॑य ॥ ५.०४७.०७

क॒दु प्रि॒याय॑ धाम्ने॒ मना॑महे॒ स्वक्ष॑त्राय॒ स्वय॑शसे॒ महे॑ व॒यम् ।
 आ॒मे॒न्यस्य॑ रज॒सो य॑द॒भ्र आँ॑ अ॒पो वृ॑णा॒ना वि॑तनोति॒ मा॒यिनी॑ ॥ ५.०४८.०१
 ता अ॑त्नत व॒युन॑ वी॒रव॑क्षणं॒ सम॑न्या॒ वृ॒तया॑ वि॒श्वमा॑ रजः ।
 अ॒पो अ॒पाची॑र॒परा॑ अ॒पेज॑ते प्र॒ पूर्वा॑भिस्तिरते दे॒वयु॑र्जनः ॥ ५.०४८.०२
 आ॒ प्रा॒वा॒भिर॑ह॒न्येभि॑र॒क्तुभि॑र्वरि॒ष्ठं व॑ज्र॒मा जि॑घर्ति॒ मा॒यिनि॑ ।
 श॒तं वा॑ यस्य॒ प्र॒च॒रन्स्वे॑ दमे॒ संव॑र्तयन्तो॒ वि च॑ वर्तय॒न्नहा॑ ॥ ५.०४८.०३
 ता॒मस्य॑ री॒तिं पर॑शोरि॒व प्र॑त्यनीकम॒ख्यं भु॑जे अस्य॒ वर्ष॑सः ।

सचा यदि पितुमन्तमिव क्षयं रत्नं दधाति भरहूतये विशे ॥ ५.०४८.०४
स जिह्वया चतुरनीक ऋञ्जते चारु वसानो वरुणो यतन्नरिम् ।
न तस्य विस्र पुरुषत्वता वयं यतो भगः सविता दाति वार्यम् ॥ ५.०४८.०५

देवं वो अद्य सवितारमेषे भगं च रत्नं विभजन्तमायोः ।
आ वा नरा पुरुभुजा ववृत्यां दिवेदिवे चिदश्विना सखीयन् ॥ ५.०४९.०१
प्रति प्रयाणमसुरस्य विद्वान्सूक्तैर्देवं सवितारं दुवस्य ।
उप ब्रुवीत नमसा विजानञ्ज्येष्टं च रत्नं विभजन्तमायोः ॥ ५.०४९.०२
अद्वया दयते वार्याणि पूषा भगो अदितिर्वस्त उग्रः ।
इन्द्रो विष्णुर्वरुणो मित्रो अग्निरहानि भद्रा जनयन्त दस्माः ॥ ५.०४९.०३
तन्नो अनर्वा सविता वरुथं तत्सिन्धव इषयन्तो अनु गमन् ।
उप यद्वोचे अध्वरस्य होता रायः स्यामि पतयो वाजरत्नाः ॥ ५.०४९.०४
प्र ये वसुभ्य ईवदा नमो दुर्ये मित्रे वरुणे सूक्तवाचः ।
अवैत्वभवं कृणुता वरीयो दिवस्पृथिव्योरवसा मदेम ॥ ५.०४९.०५

विश्वो देवस्य नेतुर्मतो वुरीत सख्यम् ।
विश्वो राय इषुध्यति दुम्नं वृणीत पुष्यसे ॥ ५.०५०.०१
ते ते देव नेतर्ये चेमां अनुशसे ।
ते राया ते ह्याऽपृचे सचेमहि सचथ्यैः ॥ ५.०५०.०२
अतो न आ नृनतिथीनतः पत्नीदिशस्यत ।
अरे विश्वं पथेष्ठां द्विषो युयोतु यूयुविः ॥ ५.०५०.०३
यत्र वह्निरभिहितो दुद्रवद्रोण्यः पशुः ।
नृमणा वीरपस्त्योऽर्णा धीरेव सनिता ॥ ५.०५०.०४
एष ते देव नेता रथस्पतिः शं रयिः ।
शं राये शं स्वस्तय इषस्तुतो मनामहे देवस्तुतो मनामहे ॥ ५.०५०.०५

अग्ने सुतस्य पीतये विश्वैरुमेभिरा गहि ।
देवेभिर्हव्यदातये ॥ ५.०५१.०१
ऋतधीतय आ गत सत्यधर्माणो अध्वरम् ।
अग्नेः पिबत जिह्वया ॥ ५.०५१.०२
विप्रेभिर्विप्र सन्त्य प्रातर्यावभिरा गहि ।
देवेभिः सोमपीतये ॥ ५.०५१.०३
अयं सोमश्चमू सुतोऽमत्रे परि षिच्यते ।
प्रिय इन्द्राय वायवे ॥ ५.०५१.०४
वायवा याहि वीतये जुषाणो हव्यदातये ।
पिबा सुतस्यान्धसो अभि प्रयः ॥ ५.०५१.०५

इन्द्रश्च वायवेषां सुतानां पीतिमर्हथः ।
 ताञ्जुषिथामरेपसाविभि प्रयः ॥ ५.०५१.०६
 सुता इन्द्राय वायवे सोमासो दध्याशिरः ।
 निम्नं न यन्ति सिन्धवोऽभि प्रयः ॥ ५.०५१.०७
 सजूर्विश्वेभिर्देवेभिरश्विभ्यामुषसा सजूः ।
 आ याह्यग्ने अत्रिवत्सुते रणे ॥ ५.०५१.०८
 सजूर्मित्रावरुणाभ्यां सजूः सोमेन विष्णुना ।
 आ याह्यग्ने अत्रिवत्सुते रणे ॥ ५.०५१.०९
 सजूरादित्यैर्वसुभिः सजूरिन्द्रेण वायुना ।
 आ याह्यग्ने अत्रिवत्सुते रणे ॥ ५.०५१.१०
 स्वस्ति नो मिमीतामश्विना भगः स्वस्ति देव्यदितिरनर्वणः ।
 स्वस्ति पूषा असुरो दधातु नः स्वस्ति द्यावापृथिवी सुचेतुना ॥ ५.०५१.११
 स्वस्तये वायुमुप ब्रवामहे सोमं स्वस्ति भुवनस्य यस्पतिः ।
 बृहस्पतिं सर्वगणं स्वस्तये स्वस्तय आदित्यासो भवन्तु नः ॥ ५.०५१.१२
 विश्वे देवा नो अद्या स्वस्तये वैश्वानरो वसुरग्निः स्वस्तये ।
 देवा अवन्त्वभवः स्वस्तये स्वस्ति नो रुद्रः पात्वंहसः ॥ ५.०५१.१३
 स्वस्ति मित्रावरुणा स्वस्ति पथ्ये रेवति ।
 स्वस्ति न इन्द्रश्चाग्निश्च स्वस्ति नो अदिते कृधि ॥ ५.०५१.१४
 स्वस्ति पन्थामनु चरेम सूर्याचन्द्रमसाविव ।
 पुनर्ददताघ्नता जानता सं गमिमहि ॥ ५.०५१.१५

प्र श्यावाश्च धृष्णुयाचां मरुद्भिर्ऋक्वाभिः ।
 ये अद्रोघमनुष्वधं श्रवो मदन्ति यज्ञियाः ॥ ५.०५२.०१
 ते हि स्थिरस्य शवसः सखायः सन्ति धृष्णुया ।
 ते यामन्ना धृषद्विनस्त्मना पान्ति शश्वतः ॥ ५.०५२.०२
 ते स्यन्द्रासो नोक्षणोऽति ष्कन्दन्ति शर्वरीः ।
 मरुतामधा महो दिवि क्षमा च मन्महे ॥ ५.०५२.०३
 मरुत्सु वो दधीमहि स्तोमं यज्ञं च धृष्णुया ।
 विश्वे ये मानुषा युगा पान्ति मर्त्यं रिषः ॥ ५.०५२.०४
 अहन्तो ये सुदानवो नरो असामिशवसः ।
 प्र यज्ञं यज्ञियेभ्यो दिवो अर्चा मरुद्भ्यः ॥ ५.०५२.०५
 आ रुक्मैरा युधा नरं ऋष्वा ऋष्टीरसृक्षत ।
 अन्वेनां अहं विद्युतो मरुतो जज्जतीरिव भानुरर्तं त्मना दिवः ॥ ५.०५२.०६
 ये वावृधन्त पार्थिवा य उरावन्तरिक्ष आ ।
 वृजने वा नदीनां सधस्थे वा महो दिवः ॥ ५.०५२.०७
 शर्धो मारुतमुच्छस सत्यशवसमृभ्वसम् ।

उ॒त स्म॑ ते शु॒भे न॒रः प्र॑ स्य॒न्द्रा यु॑ज॒त त्मना॑ ॥ ५.०५२.०८
 उ॒त स्म॑ ते परु॑ष्ण्या॒मूर्णा॑ वसत शु॒न्ध्यवः॑ ।
 उ॒त प॒व्या रथाना॑म॒द्रिं भि॒न्दन्त्यो॑ज॒सा ॥ ५.०५२.०९
 आप॑थयो विप॑थयोऽन्त॒स्पथा॑ अनु॒पथाः ।
 ए॒तेभि॒र्मह्यं॑ नाम॒भिर्य॑जं वि॒ष्टार॑ ओ॒हते ॥ ५.०५२.१०
 अधा॑ नरो न्यो॒हतेऽधा॑ न॒युत॑ ओ॒हते ।
 अधा॑ पारा॒वता॑ इति॑ चि॒त्रा रू॒पाणि॑ द॒श्यां ॥ ५.०५२.११
 छ॒न्दस्तु॑भः कु॒भन्य॑व उत्स॒मा की॑रिणो॒ नृतुः॑ ।
 ते मे॑ के चि॒त्र ता॑य॒व ऊ॒मा आ॑स॒न्दृशि॑ त्विषे ॥ ५.०५२.१२
 य ऋ॒ष्वा ऋ॒ष्टि॒विद्यु॑तः क॒वयः॑ सन्ति॑ वे॒धसः॑ ।
 तमृ॑षे मारु॒तं ग॒णं न॑म॒स्या र॒मया॑ गि॒रा ॥ ५.०५२.१३
 अ॒च्छ ऋ॒षे मारु॑तं ग॒णं दाना॑ मि॒त्रं न यो॑षणा ।
 दि॒वो वा धृ॑ष्णव॒ ओज॑सा स्तु॒ता धी॑भिरिष॒ण्यत ॥ ५.०५२.१४
 नू म॑न्वान ए॒षां दे॒वां अ॒च्छा न व॑क्षणा ।
 दाना॑ स॒चेत॑ सू॒रिभि॒र्याम॑श्रु॒तेभि॒रञ्जि॑भिः ॥ ५.०५२.१५
 प्र ये मे॑ ब॒न्ध्वेषे॑ गां वोच॑न्त॒ सूर॑यः पृ॒श्निं वो॑चन्त॒ मा॒तर॑म् ।
 अधा॑ पि॒तर॑मि॒ष्मिणं॑ रु॒द्रं वो॑चन्त॒ शि॒क्वासः॑ ॥ ५.०५२.१६
 स॒प्त मे॑ स॒प्त शा॑कि॒न॒ एक॑मेका श॒ता द॑दुः ।
 य॒मुना॑या॒मधि॑ श्रु॒तमु॒द्राधो॑ ग॒व्यं मृ॒जे नि॒ राधो॑ अ॒श्व्यं मृ॒जे ॥ ५.०५२.१७

को वे॑द॒ जान॑मिषां को वा॑ पु॒रा सु॒म्नेष्वा॑स म॒रुता॑म् ।
 यद्यु॑यु॒जे कि॑ला॒स्यः ॥ ५.०५३.०१
 ऐ॒तान्न॑थेषु॒ तस्थु॑षः कः शु॒श्राव॑ क॒था य॑युः ।
 कस्मै॑ स॒स्रुः सु॒दासे॑ अ॒न्वाप॑य॒ इळा॑भिर्वृ॒ष्टयः॑ स॒ह ॥ ५.०५३.०२
 ते म॑ आ॒हृर्य॑ आ॒ययु॑रु॒प द्यु॑भिर्वि॒भिर्म॑दे ।
 नरो॑ म॒या अ॒रेप॑स॒ इमान्प॑श्य॒न्निति॑ ष्ट॒हि ॥ ५.०५३.०३
 ये अ॒ञ्जिषु॑ ये वा॒शीषु॑ स्व॒भान॑वः स॒क्षु रु॒क्मेषु॑ खा॒दिषु॑ ।
 श्रा॒या रथे॑षु॒ धन्व॑सु ॥ ५.०५३.०४
 यु॒ष्माकं॑ स्मा रथो॑ अनु॒ मुदे॑ दधे मरु॒तो जी॑रदानवः ।
 वृ॒ष्टी द्या॒वो य॑तीरि॒व ॥ ५.०५३.०५
 आ यं नरः॑ सु॒दान॑वो ददा॒शुषे॑ दि॒वः को॒शम॑चु॒च्यवुः॑ ।
 वि प॒र्जन्यं॑ सृ॒जन्ति॒ रोद॑सी अनु॒ धन्व॑ना यन्ति वृ॒ष्टयः॑ ॥ ५.०५३.०६
 त॒तृदा॑नाः सि॒न्धवः॑ क्षोद॒सा र॑जः प्र स॒स्रुर्धे॑नवो॒ यथा॑ ।
 स्य॒न्ना अ॒श्व इ॒वाध्व॑नो वि॒मोच॑ने वि यद्व॒र्तन्त॑ ए॒न्यः ॥ ५.०५३.०७
 आ या॑त मरु॒तो दि॒व आ॑न्तरि॒क्षाद॑मा॒द्भुत॑ ।
 माव॑ स्था॒त परा॑व॒तः ॥ ५.०५३.०८

मा वो रसानितभा कुभा कुमुर्मा वः सिन्धुर्नि रीरमत ।
 मा वः परिष्ठात्सरयुः पुरीषिण्यस्मे इत्सुम्नमस्तु वः ॥ ५.०५३.०९
 तं वः शर्ध रथानां त्वेषं गणं मारुतं नव्यसीनाम् ।
 अनु प्र यन्ति वृष्टयः ॥ ५.०५३.१०
 शर्धशर्धं व एषां व्रातव्रातं गणंगणं सुशस्तिभिः ।
 अनु कामेम धीतिभिः ॥ ५.०५३.११
 कस्मा अद्य सुजाताय रातहव्याय प्र ययुः ।
 एना यामेन मरुतः ॥ ५.०५३.१२
 येन तोकाय तनयाय धान्यं बीजं वहध्वे अक्षितम् ।
 अस्मभ्यं तद्धतन यद्द ईमहे राधो विश्वायु सौभगम् ॥ ५.०५३.१३
 अतीयाम निदस्तिरः स्वस्तिभिर्हित्वावद्यमरातीः ।
 वृष्टवी शं योराप उस्त्रि भेषजं स्याम मरुतः सह ॥ ५.०५३.१४
 सुदेवः समहासति सुवीरो नरो मरुतः स मर्त्यैः ।
 यं त्रायध्वे स्याम ते ॥ ५.०५३.१५
 स्तुहि भोजान्स्तुवतो अस्य यामनि रणन्नावो न यवसे ।
 यतः पूर्वा इव सखीरनु ह्वय गिरा गृणीहि कामिनः ॥ ५.०५३.१६

प्र शर्धाय मारुताय स्वभानव इमां वाचमनजा पर्वतच्युते ।
 धर्मस्तुभे दिव आ पृष्ठयज्वने द्युम्नश्रवसे महि नृम्णमर्चत ॥ ५.०५४.०१
 प्र वो मरुतस्तविषा उदन्यवो वयोवृधो अश्वयुजः परिज्रयः ।
 सं विद्युता दधति वाशति त्रितः स्वरन्त्यापोऽवना परिज्रयः ॥ ५.०५४.०२
 विद्युन्महसो नरो अश्मदिद्यवो वातत्वेषो मरुतः पर्वतच्युतः ।
 अब्दया चिन्मुहुरा ह्रादुनीवृत् स्तनयदमा रभसा उदोजसः ॥ ५.०५४.०३
 व्यश्रक्तून्नुद्रा व्यहानि शिक्वसो व्यश्रन्तरिक्षं वि रजांसि धूतयः ।
 वि यदज्रा अजथ नाव ई यथा वि दुर्गाणि मरुतो नाह रिष्यथ ॥ ५.०५४.०४
 तद्वीर्यं वो मरुतो महित्वनं दीर्घं ततान सूर्यो न योजनम् ।
 एता न यामे अगृभीतशोचिषोऽनश्वदां यन्नययातना गिरिम् ॥ ५.०५४.०५
 अभ्राजि शर्धो मरुतो यदर्णसं मोषथा वृक्षं कपनेव वेधसः ।
 अध स्मा नो अरमतिं सजोषसश्चक्षुरिव यन्तमनु नेषथा सुगम् ॥ ५.०५४.०६
 न स जीयते मरुतो न हन्यते न स्रेधति न व्यथते न रिष्यति ।
 नास्य राय उप दस्यन्ति नोतय ऋषिं वा यं राजानं वा सुषूदथ ॥ ५.०५४.०७
 नियुत्वन्तो ग्रामजितो यथा नरोऽयमणो न मरुतः कबन्धिनः ।
 पिन्वन्त्युत्सं यद्दिनासो अस्वरन्व्युन्दन्ति पृथिवीं मध्वो अन्धसा ॥ ५.०५४.०८
 प्रवत्वतीयं पृथिवी मरुद्भयः प्रवत्वती द्यौर्भवति प्रयद्भयः ।
 प्रवत्वतीः पृथ्या अन्तरिक्ष्याः प्रवत्वन्तः पर्वता जीरदानवः ॥ ५.०५४.०९
 यन्मरुतः सभरसः स्वर्णरः सूर्य उदिते मदथा दिवो नरः ।

न वोऽश्वाः श्रथयन्ताह सिद्धतः सद्यो अस्याध्वनः पारमशुथ ॥ ५.०५४.१०
 अंसेषु व ऋष्टयः पत्सु खादयो वक्षस्सु स्वमा मरुतो रथे शुभः ।
 अग्निभ्राजसो विद्युतो गभस्त्योः शिप्राः शीर्षसु वितता हिरण्ययीः ॥ ५.०५४.११
 तं नाकमर्यो अगृभीतशोचिषं रुशत्पिप्पलं मरुतो वि धूनुथ ।
 समच्यन्त वृजनातिविवन्त यत्स्वरन्ति घोषं विततमृतायवः ॥ ५.०५४.१२
 युष्मादत्तस्य मरुतो विचेतसो रायः स्याम रथ्योऽव्यस्वतः ।
 न यो युच्छति तिष्योऽथ यथा दिवोऽस्मे रारन्त मरुतः सहस्रिणम् ॥ ५.०५४.१३
 यूयं रयिं मरुत स्पार्हवीरं यूयमृषिमवथ सामविप्रम् ।
 यूयमर्वन्त भरताय वाजं यूयं धत्थ राजानं श्रुष्टिमन्तम् ॥ ५.०५४.१४
 तद्वो यामि द्रविणं सद्यऊतयो येना स्वर्णं ततनाम नूरभि ।
 इदं सु मे मरुतो हर्यता वचो यस्य तरेम तरसा शतं हिमाः ॥ ५.०५४.१५

प्रयज्यवो मरुतो भ्राजदृष्टयो बृहद्वयो दधिरे स्वमवक्षसः ।
 ईयन्ते अश्वैः सुयमेभिराशुभिः शुभं यातामनु रथा अवृत्सत ॥ ५.०५५.०१
 स्वयं दधिध्वे तविषी यथा विद बृहन्महान्त उर्विया वि राजथ ।
 उतान्तरिक्षं ममिरे व्योजसा शुभं यातामनु रथा अवृत्सत ॥ ५.०५५.०२
 साकं जाताः सुभ्वः साकमुक्षिताः श्रिये चिदा प्रतरं वावृधुर्नरः ।
 विरोकिणः सूर्यस्येव रश्मयः शुभं यातामनु रथा अवृत्सत ॥ ५.०५५.०३
 आभूषेण्यं वो मरुतो महित्वनं दिदक्षेण्यं सूर्यस्येव चक्षणम् ।
 उतो अस्मां अमृतत्वे दधातन शुभं यातामनु रथा अवृत्सत ॥ ५.०५५.०४
 उदीरयथा मरुतः समुद्रतो यूयं वृष्टिं वर्षयथा पुरीषिणः ।
 न वो दस्रा उप दस्यन्ति धेनवः शुभं यातामनु रथा अवृत्सत ॥ ५.०५५.०५
 यदश्वान्धृषु पृषतीरयुग्ध्वं हिरण्ययान्प्रत्यत्कां अमुग्ध्वम् ।
 विश्वा इत्स्पृधो मरुतो व्यस्यथ शुभं यातामनु रथा अवृत्सत ॥ ५.०५५.०६
 न पर्वता न नद्यो वरन्त वो यत्राचिध्वं मरुतो गच्छथेदु तत् ।
 उत द्यावापृथिवी याथना परि शुभं यातामनु रथा अवृत्सत ॥ ५.०५५.०७
 यत्पुव्यं मरुतो यच्च नूतनं यदुद्यते वसवो यच्च शस्यते ।
 विश्वस्य तस्य भवथा नवेदसः शुभं यातामनु रथा अवृत्सत ॥ ५.०५५.०८
 मूळत नो मरुतो मा वधिष्टनास्मभ्यं शर्म बहूलं वि यन्तन ।
 अधि स्तोत्रस्य सख्यस्य गातन शुभं यातामनु रथा अवृत्सत ॥ ५.०५५.०९
 यूयमस्मान्नयत वस्यो अच्छा निरहृतिभ्यो मरुतो गृणानाः ।
 जुषध्वं नो हव्यदातिं यजत्रा वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥ ५.०५५.१०

अग्ने शर्धन्तमा गणं पिष्टं स्वमेभिरञ्जिभिः ।
 विशो अद्य मरुतामव ह्वये दिवश्चिद्रोचनादधि ॥ ५.०५६.०१
 यथा चिन्मन्यसे हृदा तदिन्मे जगमुराशसः ।

ये ते नेदिष्टं हवनान्यागमन्तान्वर्ध भीमसंदृशः ॥ ५.०५६.०२
 मीळ्हुष्मतीव पृथिवी पराहता मदन्त्येत्यस्मदा ।
 ऋक्षो न वो मरुतः शिमीवाँ अमो दुध्नो गौरिव भीमयुः ॥ ५.०५६.०३
 नि ये रिणन्त्योजसा वृथा गावो न दुर्धुरः ।
 अश्मानं चित्स्वर्यं पर्वतं गिरिं प्र च्यावयन्ति यामभिः ॥ ५.०५६.०४
 उत्तिष्ठ नूनमेषां स्तोमैः समुक्षितानाम् ।
 मरुतां पुस्तममपूर्व्यं गवां सर्गमिव ह्वये ॥ ५.०५६.०५
 युङ्गध्वं ह्यरुषी रथे युङ्गध्वं रथेषु रोहितः ।
 युङ्गध्वं हरी अजिरा धुरि वोळ्हवे वहिष्ठा धुरि वोळ्हवे ॥ ५.०५६.०६
 उत स्य वाज्यरुषस्तुविष्वणिरिह स्म धायि दर्शतः ।
 मा वो यामेषु मरुतश्चिरं करत्र तं रथेषु चोदत ॥ ५.०५६.०७
 रथं नु मारुतं वयं श्रवस्युमा हुवामहे ।
 आ यस्मिन्तस्थौ सुरणानि विभ्रती सचा मरुत्सु रोदसी ॥ ५.०५६.०८
 तं वः शर्धं रथेषुभं त्वेषं पनस्युमा हुवे ।
 यस्मिन्सुजाता सुभगा महीयते सचा मरुत्सु मीळ्हुषी ॥ ५.०५६.०९

आ रुद्रास इन्द्रवन्तः सजोषसो हिरण्यरथाः सुविताय गन्तन ।
 इयं वो अस्मत्प्रति हर्यते मतिस्तृष्णजे न दिव उत्सा उदन्यवे ॥ ५.०५७.०१
 वाशीमन्त ऋष्टिमन्तो मनीषिणः सुधन्वान इषुमन्तो निषङ्गिणः ।
 स्वश्चा स्थ सुरथाः पृश्निमातरः स्वायुधा मरुतो याथना शुभम् ॥ ५.०५७.०२
 धनुथ द्यां पर्वतान्दाशुषे वसु नि वो वना जिहते यामनो भिया ।
 कोपयथ पृथिवी पृश्निमातरः शुभे यदुग्राः पृषतीरयुग्ध्वम् ॥ ५.०५७.०३
 वातत्विषो मरुतो वर्षनिर्णिजो यमा इव सुसदृशः सुपेशसः ।
 पिशङ्गाश्चा अरुणाश्चा अरेपसः प्रत्वक्षसो महिना द्यौरिवोरवः ॥ ५.०५७.०४
 पुरुर्रप्सा अज्जिमन्तः सुदानवस्त्वेषसदृशो अनवभ्रराधसः ।
 सुजातासो जनुषा स्क्मवक्षसो दिवो अर्का अमृतं नाम भेजिरे ॥ ५.०५७.०५
 ऋष्टयो वो मरुतो अस्योरधि सह ओजो बाह्वोर्वो बलं हितम् ।
 नृम्णा शीर्षस्वायुधा रथेषु वो विश्वा वः श्रीरधि तनूषु पिपिशे ॥ ५.०५७.०६
 गोमदश्चावद्रथवत्सुवीरं चन्द्रवद्राधो मरुतो ददा नः ।
 प्रशस्तिं नः कृणुत रुद्रियासो भक्षीय वोऽवसो दैव्यस्य ॥ ५.०५७.०७
 ह्ये नरो मरुतो मृळता नस्तुवीमघासो अमृता ऋतज्ञाः ।
 सत्यश्रुतः कवयो युवानो बृहद्गिरयो बृहदुक्षमाणाः ॥ ५.०५७.०८

तमु नूनं तविषीमन्तमेषां स्तुषे गणं मारुतं नव्यसीनाम् ।
 य आश्वश्चा अमवद्वहन्त उत्तेशिरे अमृतस्य स्वराजः ॥ ५.०५८.०१
 त्वेषं गणं तवसं खादिहस्तं धुनिव्रतं मायिनं दातिवारम् ।

म॒यो॒भु॒वो॒ ये अ॒मि॒ता म॒हि॒त्वा व॒न्द॒स्व वि॒प्र तु॒वि॒रा॒ध॒सो नृ॒न् ॥ ५.०५८.०२
 आ वो॑ य॒न्तू॒दवा॒हा॒सो अ॒द्य वृ॒ष्टिं ये वि॒श्वे म॒रुतो॑ जु॒नन्ति॑ ।
 अ॒यं यो अ॒ग्नि॒म॒रुतः॑ स॒मि॒द्ध ए॒तं जु॒ष॒ध्वं क॒वयो॑ यु॒वानः ॥ ५.०५८.०३
 यू॒यं रा॒जा॒न॒मि॒र्यं ज॒नाय॑ वि॒भ्वत॑ष्टं ज॒नय॑था यजत्राः ।
 यु॒ष्मदे॑ति मु॒ष्टिहा॑ बा॒हुजू॒तो यु॒ष्मत्स॑द॒श्वो म॒रुतः॑ सु॒वीरः॑ ॥ ५.०५८.०४
 अ॒रा इ॒वेद॑च॒रमा॑ अ॒हे॒व प्र॒प्र जा॑यन्ते अ॒क॒वा म॒होभिः॑ ।
 पृ॒श्नेः पु॒त्रा उ॒प॒मा॒सो र॒भि॒ष्ठाः स्व॒या म॒त्या म॒रुतः॑ सं मि॒मिक्षुः॑ ॥ ५.०५८.०५
 य॒त्प्रा॒या॒सि॒ष्ट पृ॒षती॑भि॒रश्वै॑र्वी॒ळु॒प॒विभि॑र्म॒रुतो॑ रथे॒भिः ।
 क्षो॒दन्त॑ आ॒पो रि॒णते॑ व॒ना॒न्यवो॑स्त्रि॒यो वृ॒षभः॑ क॒न्दतु॑ द्यौः ॥ ५.०५८.०६
 प्रथि॑ष्ट॒ याम॑न्पृथि॒वी चि॑देषां भ॒तै॒व गर्भ॑ स्वमिच्छ॒वो धुः॑ ।
 वा॒ता॒न्ह्यश्वा॑न्धु॒यायु॑यु॒ज्जे वर्ष॑ स्वेद॒ चक्रि॑रे रु॒द्रिया॑सः ॥ ५.०५८.०७
 ह्ये॒ नरो॑ म॒रुतो॑ मृ॒ळता॑ न॒स्तु॒वी॒मघा॑सो अ॒मृता॑ ऋ॒तज्ञाः॑ ।
 स॒त्यश्रु॑तः क॒वयो॑ यु॒वानो॑ बृ॒हद्गि॑रयो बृ॒हदु॑क्षमा॒णाः ॥ ५.०५८.०८

प्र॒ व॒ स्प॒ळ॒क्र॒न्सु॒वि॒ताय॑ दा॒वने॑ऽचा॑ दि॒वे प्र॑ पृथि॒व्या ऋ॒तं भ॑रे ।
 उ॒क्षन्ते॑ अ॒श्वान्तरु॑षन्त॒ आ र॒जोऽनु॑ स्वं भा॒नुं श्र॑थयन्ते अ॒र्णवैः ॥ ५.०५९.०१
 अ॒मा॒दि॒षां भि॒यसा॑ भूमि॒रेज॑ति नौर्न॒ पूर्णा॑ क्ष॒रति॑ व्यथि॒र्यती॑ ।
 दू॒रेदृ॑शो॒ ये चि॑तयन्त॒ एम॑भि॒रन्त॑म॒हे वि॒दथे॑ येति॒रे नरः॑ ॥ ५.०५९.०२
 ग॒वा॒मि॒व श्रि॒यसे॑ शृ॒ङ्गमु॑त्त॒मं सू॒र्यो न च॑क्षु॒ रज॑सो वि॒सर्ज॑ने ।
 अ॒त्या इ॒व सु॒भ्वश्च॑र॒व स्थ॑न॒ मया॑ इ॒व श्रि॒यसे॑ चेतथा नरः ॥ ५.०५९.०३
 को वो॑ म॒हान्ति॑ म॒हता॑मु॒द॒शन॑व॒त्कस्का॑व्या॒ मरुतः॑ को ह॒ पौ॑स्या ।
 यू॒यं ह॒ भूमि॑ं कि॒रणं॑ न रे॒जथ॑ प्र॒ यद्भ॑र॒ध्वे सु॒वि॒ताय॑ दा॒वने॑ ॥ ५.०५९.०४
 अ॒श्वान् इ॒वेद॑रु॒षासः॑ स॒बन्ध॑वः शू॒रा इ॒व प्र॒युधः॑ प्रो॒त यु॑युधुः ।
 म॒या इ॒व सु॒वृधो॑ वा॒वृधु॑र्नरः॒ सूर्य॑स्य च॒क्षुः प्र॑ मि॒नन्ति॑ वृ॒ष्टिभिः॑ ॥ ५.०५९.०५
 ते अ॒ज्ये॑ष्ठा अ॒कनि॑ष्ठास॒ उ॒द्भिदो॑ऽम॒ध्यमा॑सो म॒हसा॑ वि॒ वावृ॑धुः ।
 सु॒जा॒ता॒सो ज॒नुषा॑ पृ॒श्नि॒मा॒तरो॑ दि॒वो म॒या आ नो॑ अ॒च्छा॑ जिगा॒तन ॥ ५.०५९.०६
 व॒यो न॒ ये श्रे॑णीः प॒प्तुरो॑ज॒सान्ता॑न्दि॒वो बृ॒ह्तः॑ सा॒नु॒नस्प॑रि ।
 अ॒श्वान् ए॒षामु॑भये॒ यथा॑ वि॒दुः प्र॑ प॒र्वत॑स्य न॒भूर्नु॑चु॒च्यवुः॑ ॥ ५.०५९.०७
 मि॒मा॒तु द्यौ॑रदि॒तिर्वी॑तये॒ नः सं दानु॑चि॒त्रा उ॒षसो॑ यत॒न्ताम् ।
 आ॒चु॒च्यवु॑र्दिव्यं को॒शमि॑त॒ ऋषे॑ रू॒द्रस्य॑ म॒रुतो॑ गृ॒णानाः॑ ॥ ५.०५९.०८

ई॒ळे अ॒ग्निं स्व॑व॒सं न॒मोभि॑रि॒ह प्र॑स॒तो वि॒ चय॑त्कृतं नः ।
 रथै॑रि॒व प्र॑ भ॒रे वा॒ज॒य॒द्भिः प्र॑दक्षि॒णिन्म॒रुतां॑ स्तो॒ममृ॑ध्याम् ॥ ५.०६०.०१
 आ ये॑ त॒स्थुः पृ॒षती॑षु श्रु॒तासु॑ सु॒खेषु॑ रू॒द्रा म॒रुतो॑ रथे॒षु ।
 व॒ना चि॑दु॒ग्रा जि॑ह॒ते नि॒ वो भि॒या पृ॒थि॒वी चि॑द्रे॒जते॑ प॒र्वत॑श्चित् ॥ ५.०६०.०२
 प॒र्वत॑श्चि॒न्महि॑ वृ॒द्धो बि॑भाय दि॒वश्चि॑त्सानु॒ रेज॑त स्व॒ने वः॑ ।

यत्कीळथ मरुत ऋष्टिमन्त आप इव सध्र्यञ्चो धवध्वे ॥ ५.०६०.०३
 वरा इवेद्रैवतासो हिरण्यैरभि स्वधाभिस्तन्वः पिपिथ्रे ।
 श्रिये श्रेयांसस्तवसो रथेषु सत्रा महांसि चक्रिरे तनूषु ॥ ५.०६०.०४
 अज्येष्ठासो अकनिष्ठास एते सं भ्रातरौ वावृधुः सौभगाय ।
 युवा पिता स्वपा रुद्र एषां सुदुघा पृश्निः सुदिना मरुद्भ्यः ॥ ५.०६०.०५
 यदुत्तमे मरुतो मध्यमे वा यद्वाक्त्रमे सुभगासो दिवि ष्ट ।
 अतो नो रुद्रा उत वा न्वश्र्याग्ने वित्ताद्धविषो यद्यजाम ॥ ५.०६०.०६
 अग्निश्च यन्मरुतो विश्ववेदसो दिवो वहध्व उत्तरादधि ष्णुभिः ।
 ते मन्दसाना धुनयो रिशादसो वामं धत्त यजमानाय सुन्वते ॥ ५.०६०.०७
 अग्ने मरुद्भिः शुभयद्भिर्ऋक्वभिः सोमं पिब मन्दसानो गणश्रिभिः ।
 पावकेभिर्विश्वमिन्वेभिरायुभिर्वैश्वानर प्रदिवा केतुना सजूः ॥ ५.०६०.०८

के ष्टा नरः श्रेष्ठतमा य एकएक आयय ।
 परमस्याः परावतः ॥ ५.०६१.०१
 क्वश्रु वोऽश्वाः क्वाभीशवः कथं शोक कथा यय ।
 पृष्ठे सदो नसोर्यमः ॥ ५.०६१.०२
 जघने चोद एषां वि सक्थानि नरो यमुः ।
 पुत्रकथे न जनयः ॥ ५.०६१.०३
 परा वीरास एतन मर्यासो भद्रजानयः ।
 अग्निन्तपो यथासथ ॥ ५.०६१.०४
 सनत्साश्च्यं पशुमुत् गव्यं शतावयम् ।
 श्यावाश्चस्तुताय या दोर्वीरायोपबर्हत् ॥ ५.०६१.०५
 उत त्वा स्त्री शशीयसी पुंसो भवति वस्यसी ।
 अदेवत्रादराधसः ॥ ५.०६१.०६
 वि या जानाति जसुरि वि तृष्यन्तं वि कामिनम् ।
 देवत्रा कृणुते मनः ॥ ५.०६१.०७
 उत घा नेमो अस्तुतः पुमा इति ब्रुवे पणिः ।
 स वैरदेय इत्समः ॥ ५.०६१.०८
 उत मेऽरपद्युवतिममन्दुषी प्रति श्यावाय वर्तनिम् ।
 वि रोहिता पुरुमीळ्हाय येमत्तुर्विप्राय दीर्घयशसे ॥ ५.०६१.०९
 यो मे धेनुनां शतं वैददश्चिर्यथा ददत् ।
 तरन्त इव मंहना ॥ ५.०६१.१०
 य ई वहन्त आशुभिः पिबन्तो मदिरं मधु ।
 अत्र श्रवांसि दधिरे ॥ ५.०६१.११
 येषां श्रियाधि रोदसी विभ्राजन्ते रथेष्व ।
 दिवि रुक्म इवोपरि ॥ ५.०६१.१२

युवा स मारुतो गणस्त्वेषरथो अनेद्यः ।
 शुभ्यावाप्रतिष्कृतः ॥ ५.०६१.१३
 को वेद नूनमेषां यत्रा मदन्ति धृतयः ।
 ऋतजाता अरेपसः ॥ ५.०६१.१४
 यूयं मते विपन्यवः प्रणेतार इत्था धिया ।
 श्रोतारो यामहूतिषु ॥ ५.०६१.१५
 ते नो वसूनि काम्या पुरुश्चन्द्रा रिशादसः ।
 आ यज्ञियासो ववृत्तन ॥ ५.०६१.१६
 एतं मे स्तोममूर्म्ये दाभ्याय परा वह ।
 गिरो देवि रथीरिव ॥ ५.०६१.१७
 उत मे वोचतादिति सुतसोमि रथवीतौ ।
 न कामो अप वेति मे ॥ ५.०६१.१८
 एष क्षेति रथवीतिर्मघवा गोमतीरनु ।
 पर्वतेष्वपश्रितः ॥ ५.०६१.१९

ऋतेन ऋतमपिहितं ध्रुवं वां सूर्यस्य यत्र विमुचन्त्यश्चान् ।
 दश शता सह तस्थुस्तदेकं देवानां श्रेष्ठं वपुषामपश्यम् ॥ ५.०६२.०१
 तत्सु वां मित्रावरुणा महित्वमीर्मा तस्थुषीरहभिर्दुदुहे ।
 विश्वाः पिन्वथः स्वसरस्य धेना अनु वामेकः पविरा वर्तत ॥ ५.०६२.०२
 अधारयतं पृथिवीमुत द्यां मित्रराजाना वरुणा महोभिः ।
 वर्धयतमोषधीः पिन्वतं गा अव वृष्टिं सृजतं जीरदानू ॥ ५.०६२.०३
 आ वामश्वासः सुयुजो वहन्तु यतरश्मय उप यन्त्वर्वाक् ।
 घृतस्य निर्णिगनु वर्तते वामुप सिन्धवः प्रदिवि क्षरन्ति ॥ ५.०६२.०४
 अनु श्रुताममतिं वर्धदुर्वी बहिरिव यजुषा रक्षमाणा ।
 नमस्वन्ता धृतदक्षाधि गर्ते मित्रासाथे वरुणेळास्वन्तः ॥ ५.०६२.०५
 अक्रविहस्ता सुकृते परस्पा यं त्रासाथे वरुणेळास्वन्तः ।
 राजाना क्षत्रमहूणीयमाना सहस्रस्थूणं विभृथः सह द्वौ ॥ ५.०६२.०६
 हिरण्यनिर्णिगयो अस्य स्थूणा वि भ्राजते दिव्यश्वाजनीव ।
 भद्रे क्षेत्रे निमिता तिल्विले वा सनेम मध्वो अधिगर्त्यस्य ॥ ५.०६२.०७
 हिरण्यरूपमुषसो व्युष्टावयस्थूणमुदिता सूर्यस्य ।
 आ रोहथो वरुण मित्र गर्तमतश्चक्षाथे अदितिं दितिं च ॥ ५.०६२.०८
 यद्वहिष्ठं नातिविधे सुदानू अच्छिद्रं शर्म भुवनस्य गोपा ।
 तेन नो मित्रावरुणावविष्टं सिषासन्तो जिगीवांसः स्याम ॥ ५.०६२.०९

ऋतस्य गोपावधि तिष्ठथो रथं सत्यधर्माणा परमे व्योमनि ।
 यमत्र मित्रावस्णावथो युवं तस्मै वृष्टिर्मधुमत्पिन्वते दिवः ॥ ५.०६३.०१

सम्राजावस्य भुवनस्य राजथो मित्रावरुणा विदथे स्वर्दृशा ।
 वृष्टिं वां राधो अमृतत्वमीमहे द्यावापृथिवी वि चरन्ति तन्यवः ॥ ५.०६३.०२
 सम्राजा उग्रा वृषभा दिवस्पती पृथिव्या मित्रावरुणा विचर्षणी ।
 चित्रेभिरभैरुप तिष्ठथो रवं द्यां वर्षयथो असुरस्य मायया ॥ ५.०६३.०३
 माया वां मित्रावरुणा दिवि श्रिता सूर्यो ज्योतिश्चरति चित्रमायुधम् ।
 तमभ्रेण वृष्या गूहथो दिवि पर्जन्य द्रप्सा मधुमन्त ईरते ॥ ५.०६३.०४
 रथं युञ्जते मरुतः शुभे सुखं शूरो न मित्रावरुणा गविष्टिषु ।
 रजांसि चित्रा वि चरन्ति तन्यवो दिवः सम्राजा पर्यसा न उक्षतम् ॥ ५.०६३.०५
 वाचं सु मित्रावरुणाविरावती पर्जन्यश्चित्रां वदति त्विषीमतीम् ।
 अग्रा वसत मरुतः सु मायया द्यां वर्षयतमरुणामरेपसम् ॥ ५.०६३.०६
 धर्मणा मित्रावरुणा विपश्चिता व्रता रक्षथे असुरस्य मायया ।
 ऋतेन विश्वं भुवनं वि राजथः सूर्यमा धत्थो दिवि चित्र्यं रथम् ॥ ५.०६३.०७

वरुणं वो रिशादसमुचा मित्रं हवामहे ।
 परि व्रजेव बाह्वोर्जगन्वांसा स्वर्णरम् ॥ ५.०६४.०१
 ता बाहवा सुचेतुना प्र यन्तमस्मा अर्चते ।
 शेवं हि जायं वां विश्वासु क्षासु जोगुवि ॥ ५.०६४.०२
 यन्नूनमश्यां गतिं मित्रस्य यायां पथा ।
 अस्य प्रियस्य शर्मण्यहिसानस्य सश्चिरे ॥ ५.०६४.०३
 युवाभ्यां मित्रावरुणोपमं धेयामुचा ।
 यद्दु क्षये मघोनां स्तोतृणां च स्पूधसे ॥ ५.०६४.०४
 आ नो मित्र सुदीतिभिर्वरुणश्च सधस्थ आ ।
 स्वे क्षये मघोनां सखीनां च वृधसे ॥ ५.०६४.०५
 युवं नो येषु वरुण क्षत्रं बृहच्च विभृथः ।
 उरु णो वाजसातये कृतं राये स्वस्तये ॥ ५.०६४.०६
 उच्छन्त्यां मे यजता देवक्षत्रे रुशद्गवि ।
 सुतं सोमं न ह्स्तिभिरा पडिभर्धावतं नरा विभ्रतावर्चनानसम् ॥ ५.०६४.०७

यश्चिकेत स सुक्रतुर्देवत्रा स ब्रवीतु नः ।
 वरुणो यस्य दर्शतो मित्रो वा वनते गिरः ॥ ५.०६५.०१
 ता हि श्रेष्ठवर्चसा राजाना दीर्घश्रुत्तमा ।
 ता सत्पती ऋतावृध ऋतावाना जनेजने ॥ ५.०६५.०२
 ता वामियानोऽवसे पूर्वा उप ब्रुवे सचा ।
 स्वश्वासः सु चेतुना वाजां अभि प्र दावने ॥ ५.०६५.०३
 मित्रो अंहोश्चिदादुरु क्षयाय गातुं वनते ।
 मित्रस्य हि प्रतूर्वतः सुमतिरस्ति विधतः ॥ ५.०६५.०४

व॒यं मि॒त्रस्या॒वसि॒ स्याम॑ स॒प्रथ॑स्तमे ।
 अ॒नेह॑स॒स्त्वोत॑यः स॒त्रा वरु॑णशेषसः ॥ ५.०६५.०५
 यु॒वं मि॒त्रमं॑ ज॒नं यत॑थः सं च॑ नयथः ।
 मा म॒घो॒नः परि॑ ख्य॒तं मो अ॒स्माक॑मृ॒षीणां॑ गो॒पीथे॑ न॑ उरुष्यतम् ॥ ५.०६५.०६

आ चि॑कितान सु॒क्रतू॑ दे॒वौ म॑र्त॒ रिशा॑दसा ।
 वरु॑णाय ऋ॒तपे॑शसे दधी॒त प्र॑यसे॒ महे ॥ ५.०६६.०१
 ता हि॑ क्ष॒त्रम॑वि॒हृतं॑ स॒म्यग॑सु॒र्य॒भाशा॑ति ।
 अध॑ व्र॒ते॒व मानु॑षं स्व॒र्णं धा॑यि॒ दर्श॑तम् ॥ ५.०६६.०२
 ता वा॑मेषे॒ रथाना॑मु॒र्वी ग॑व्यू॒तिमेषा॑म् ।
 रा॒तह॑व्यस्य सु॒ष्टुतिं॑ द॒धृक्स्तो॑मै॒र्मना॑महे ॥ ५.०६६.०३
 अधा॑ हि का॒व्या यु॒वं दक्ष॑स्य पू॒र्भिर॑द्भुता ।
 नि के॑तु॒ना ज॑नानां चि॒केथे॑ पू॒तदक्ष॑सा ॥ ५.०६६.०४
 तद्द॑तं पृथि॒वि बृ॒हच्छ्र॑व॒एष ऋ॑षीणाम् ।
 ज॒यसा॒नावर॑ पृ॒थ्वति॑ क्षरन्ति॒ यामा॑भिः ॥ ५.०६६.०५
 आ य॒द्वामी॑यचक्षसा मि॒त्र व॑यं च॑ सु॒रयः॑ ।
 व्यचि॑ष्ठे॒ बहू॑पा॒य्ये य॑तेमहि॒ स्वरा॑ज्ये ॥ ५.०६६.०६

बळि॑त्था दे॒व निष्कृ॑तमादित्या य॒जतं॑ बृ॒हत् ।
 वरु॑ण मि॒त्राय॑म॒न्वर्षि॑ष्ठं क्ष॒त्रमा॑शाथे ॥ ५.०६७.०१
 आ य॒द्योनि॑ हि॒रण्य॑यं वरु॑ण मि॒त्र स॑दथः ।
 ध॒र्तारा॑ च॒र्षणी॑नां य॒न्तं सु॒म्नं रि॑शादसा ॥ ५.०६७.०२
 वि॒श्वे हि॑ वि॒श्ववे॑दसो वरु॑णो मि॒त्रो अ॑र्यमा ।
 व्र॒ता प॑दे॒व स॑श्चि॒रे पा॑न्ति॒ मत्य॑ रिषः ॥ ५.०६७.०३
 ते हि॑ स॒त्या ऋ॑त॒स्पृश॑ ऋ॒तावा॑नो जने॒जने॑ ।
 सु॒नी॒थासः॑ सु॒दान॑वोऽ॒होश्चि॑दु॒रुच॑क्रयः ॥ ५.०६७.०४
 को नु॑ वा॑ मि॒त्रास्तु॑तो वरु॑णो वा त॒नूना॑म् ।
 तत्सु॑ वा॒मेष॑ते॒ मति॑रत्रि॒भ्य ए॑षते॒ मतिः॑ ॥ ५.०६७.०५

प्र वो॑ मि॒त्राय॑ गाय॒त वरु॑णाय वि॒पा गि॑रा ।
 महि॑क्षत्रावृ॒तं बृ॒हत् ॥ ५.०६८.०१
 स॒म्राजा॑ या घृ॒तयो॑नी मि॒त्रश्चो॑भा वरु॑णश्च ।
 दे॒वा दे॒वेषु॑ प्र॒शस्ता ॥ ५.०६८.०२
 ता नः॑ श॒क्तं पा॑थि॒वस्य॑ म॒हो रा॑यो दि॒व्यस्य॑ ।
 महि॑ वां क्ष॒त्रं दे॒वेषु॑ ॥ ५.०६८.०३
 ऋ॒तमृ॑ते॒न स॑प॒न्तेषि॑रं दक्ष॑माशाते ।

अद्भुहा देवौ वर्धते ॥ ५.०६८.०४
वृष्टिद्यावा रीत्यापिषस्पती दानुमत्याः ।
बृहन्तं गर्तमाशाते ॥ ५.०६८.०५

त्री रोचना वरुण त्रींस्त द्यून्त्रीणि मित्र धारयथो रजांसि ।
वावृधानावमतिं क्षत्रियस्यानु व्रतं रक्षमाणावजुर्यम् ॥ ५.०६९.०१
इरावतीवरुण धेनवो वां मधुमद्वा सिन्धवो मित्र दुहे ।
त्रयस्तस्थुर्वृषभासस्तिसृणां धिषणानां रेतोधा वि द्युमन्तः ॥ ५.०६९.०२
प्रातर्देवीमदितिं जोहवीमि मध्यंदिन उदिता सूर्यस्य ।
राये मित्रावरुणा सर्वतातेळे तोकाय तनयाय शं योः ॥ ५.०६९.०३
या धर्तारा रजसो रोचनस्योतादित्या दिव्या पार्थिवस्य ।
न वा देवा अमृता आ मिनन्ति व्रतानि मित्रावरुणा ध्रुवाणि ॥ ५.०६९.०४

पुरूरुणा चिद्ध्यस्त्यवो नूनं वां वरुण ।
मित्र वंसि वां सुमतिम् ॥ ५.०७०.०१
ता वां सम्यगद्ब्रह्मणेषमश्याम धायसे ।
वयं ते रुद्रा स्याम ॥ ५.०७०.०२
पातं नो रुद्रा पायुभिस्त त्रायेथां सुत्रात्रा ।
तुर्याम दस्यून्तनूभिः ॥ ५.०७०.०३
मा कस्याद्भुतक्रतू यक्षं भुजेमा तनूभिः ।
मा शेषसा मा तनसा ॥ ५.०७०.०४

आ नो गन्तं रिशादसा वरुण मित्र बर्हणा ।
उपेमं चारुमध्वरम् ॥ ५.०७१.०१
विश्वस्य हि प्रचेतसा वरुण मित्र राजथः ।
ईशाना पिप्यतं धियः ॥ ५.०७१.०२
उप नः सुतमा गतं वरुण मित्र दाशुषः ।
अस्य सोमस्य पीतये ॥ ५.०७१.०३

आ मित्रे वरुणे वयं गीर्भिर्जुहुमो अत्रिवत् ।
नि बर्हिषि सदतं सोमपीतये ॥ ५.०७२.०१
व्रतेन स्थो ध्रुवक्षेमा धर्मणा यातयज्जना ।
नि बर्हिषि सदतं सोमपीतये ॥ ५.०७२.०२
मित्रश्च नो वरुणश्च जुषेतां यज्ञमिष्टये ।
नि बर्हिषि सदतां सोमपीतये ॥ ५.०७२.०३

यदद्य स्थः परावति यदवावत्यश्विना ।
 यद्वा पुरू पुरुभुजा यदन्तरिक्ष आ गतम् ॥ ५.०७३.०१
 इह त्या पुरुभूतमा पुरू दंसांसि विभ्रता ।
 वरस्या याम्यधिगू ह्रवे तुविष्टमा भुजे ॥ ५.०७३.०२
 ईर्मान्यद्वपुषे वपुश्चक्रं रथस्य येमथुः ।
 पर्यन्या नाहुषा युगा मृहा रजांसि दीयथः ॥ ५.०७३.०३
 तद्दुषु वामिना कृतं विश्वा यद्वामनुष्टवे ।
 नाना जातावरपसा समस्मे बन्धुमेयथुः ॥ ५.०७३.०४
 आ यद्वा सूर्या रथं तिष्ठद्रघुष्यदं सदा ।
 परि वामरुषा वयो घृणा वरन्त आतपः ॥ ५.०७३.०५
 युवोरत्रिश्चिकेतति नरा सुम्नेन चेतसा ।
 घर्मं यद्वामरेपसं नासत्यास्ना भुरण्यति ॥ ५.०७३.०६
 उग्रो वां ककुहो ययिः शृण्वे यामेषु संतनिः ।
 यद्वा दंसोभिरश्विनात्रिर्नरावर्तति ॥ ५.०७३.०७
 मध्वं ऊषु मधूयुवा रुद्रा सिषक्ति पिप्युषी ।
 यत्समुद्राति पषथः पक्वाः पृक्षो भरन्त वाम् ॥ ५.०७३.०८
 सत्यमिद्वा उ अश्विना युवामाहुर्मयोभुवा ।
 ता यामन्यामहूतमा यामन्ना मृळयत्तमा ॥ ५.०७३.०९
 इमा ब्रह्माणि वर्धनाश्विभ्यां सन्तु शंतमा ।
 या तक्षाम रथां इवावोचाम बृहन्नमः ॥ ५.०७३.१०

कृष्टो देवावश्विनाद्या दिवो मनावसू ।
 तच्छ्रवथो वृषण्वसू अत्रिर्वामा विवासति ॥ ५.०७४.०१
 कुह त्या कुह नु श्रुता दिवि देवा नासत्या ।
 कस्मिन्ना यतथो जने को वा नदीनां सचा ॥ ५.०७४.०२
 कं यथः कं ह गच्छथः कमच्छा युज्जाथे रथम् ।
 कस्य ब्रह्माणि रण्यथो वयं वामुश्रमसीष्टये ॥ ५.०७४.०३
 पौरं चिद्धयुदप्रुतं पौरं पौराय जिन्वथः ।
 यदी गृभीततातये सिंहमिव दूहस्पदे ॥ ५.०७४.०४
 प्र च्यवानाज्जुजुरुषो वत्रिमत्कं न मुञ्चथः ।
 युवा यदी कृथः पुनरा काममृण्वे वध्वः ॥ ५.०७४.०५
 अस्ति हि वामिह स्तोता स्मसि वां सदृशि श्रिये ।
 नू श्रुतं म आ गतमवोभिर्वाजिनीवसू ॥ ५.०७४.०६
 को वामिद्य पुष्णामा वन्ने मत्यानाम् ।
 को विप्रो विप्रवाहसा को यज्ञैर्वाजिनीवसू ॥ ५.०७४.०७
 आ वां रथो रथानां येषो यात्वश्विना ।

पुरू चिदस्मयुस्तिर आङ्गुषो मर्त्येष्व ॥ ५.०७४.०८
 शमू षु वां मधूयुवास्माकमस्तु चर्कृतिः ।
 अर्वाचीना विचेतसा विभिः श्येनेव दीयतम् ॥ ५.०७४.०९
 अश्विना यद्दु कर्हि चिच्छ्रूयातमिमं हवम् ।
 वस्वीरू षु वां भुजः पृञ्चन्ति सु वां पृचः ॥ ५.०७४.१०

प्रति प्रियतमं रथं वृषणं वसुवाहनम् ।
 स्तोता वामश्विनावृषि स्तोमेन प्रति भूषति माध्वी मम श्रुतं हवम् ॥ ५.०७५.०१
 अत्यायातमश्विना तिरो विश्वा अहं सना ।
 दस्रा हिरण्यवर्तनी सुषुम्ना सिन्धुवाहसा माध्वी मम श्रुतं हवम् ॥ ५.०७५.०२
 आ नो रत्नानि विभ्रतावश्विना गच्छतं युवम् ।
 रुद्रा हिरण्यवर्तनी जुषाणा वाजिनीवसू माध्वी मम श्रुतं हवम् ॥ ५.०७५.०३
 सुष्टुभो वां वृषण्वसू रथे वाणीच्याहिता ।
 उत वां ककुहो मृगः पृक्षः कृणोति वापुषो माध्वी मम श्रुतं हवम् ॥ ५.०७५.०४
 बोधिन्मनसा रथ्येषिरा हवनश्रुता ।
 विभिश्चयवानमश्विना नि याथो अद्वयाविनं माध्वी मम श्रुतं हवम् ॥ ५.०७५.०५
 आ वां नरा मनोयुजोऽश्वासः प्रुषितप्सवः ।
 वयो वहन्तु पीतये सह सुम्नेभिरश्विना माध्वी मम श्रुतं हवम् ॥ ५.०७५.०६
 अश्विनावेह गच्छतं नासत्या मा वि वेनतम् ।
 तिरश्चिदर्यथा परि वर्तियातमदाभ्या माध्वी मम श्रुतं हवम् ॥ ५.०७५.०७
 अस्मिन्यज्ञे अदाभ्या जरितारं शुभस्पती ।
 अवस्युमश्विना युवं गृणन्तमुप भूषथो माध्वी मम श्रुतं हवम् ॥ ५.०७५.०८
 अभूदुषा रुशत्पशुराग्निरधाय्यृत्वियः ।
 अयोजि वां वृषण्वसू रथो दस्रावमर्त्यो माध्वी मम श्रुतं हवम् ॥ ५.०७५.०९

आ भात्यग्निरुषसामनीकमुद्विप्राणां देवया वाचो अस्थुः ।
 अर्वाञ्चा नूनं रथ्येह यातं पीपिवांसमश्विना घर्ममच्छ ॥ ५.०७६.०१
 न संस्कृतं प्र मिमीतो गमिष्ठान्ति नूनमश्विनोपस्तुतेह ।
 दिवाभिपित्वेऽवसागमिष्ठा प्रत्यवतिं दाशुषे शम्भविष्ठा ॥ ५.०७६.०२
 उता यातं संगवे प्रातरह्णो मध्यंदिन उदिता सूर्यस्य ।
 दिवा नक्तमवसा शंतमेन नेदानी पीतिरश्विना ततान ॥ ५.०७६.०३
 इदं हि वां प्रदिवि स्थानमोक इमे गृहा अश्विनेदं दुरोणम् ।
 आ नो दिवो बृहूतः पर्वतादाद्भयो यातमिषमूर्ज वहन्ता ॥ ५.०७६.०४
 समश्विनोरवसा नूतनेन मयोभुवा सुप्रणीती गमेम ।
 आ नो रयिं वहतमोत वीराना विश्वान्यमृता सौभगानि ॥ ५.०७६.०५

प्रातर्यावाणा प्रथमा यजध्वं पुरा गृध्रादररुषः पिबातः ।
 प्रातर्हि यज्ञमश्विना दधाते प्र शंसन्ति कवयः पूर्वभाजः ॥ ५.०७७.०१
 प्रातर्यजध्वमश्विना हिनोत न सायमस्ति देवया अजुष्टम् ।
 उतान्यो अस्मद्यजते वि चावः पूर्वःपूर्वो यजमानो वनीयान् ॥ ५.०७७.०२
 हिरण्यत्वङ्गधुवर्णो घृतस्नुः पृक्षो वहन्ना रथो वर्तते वाम् ।
 मनोजवा अश्विना वातरंहा येनातियाथो दुरितानि विश्वा ॥ ५.०७७.०३
 यो भूयिष्ठं नासत्याभ्यां विवेष चनिष्ठं पित्वो ररते विभागे ।
 स लोकमस्य पीपरच्छमीभिरनूर्ध्वभासः सदमित्तुतुर्यात् ॥ ५.०७७.०४
 समश्विनोरवसा नूतनेन मयोभुवा सुप्रणीती गमेम ।
 आ नो रियं वहतमोत वीराना विश्वान्यमृता सौभगानि ॥ ५.०७७.०५

अश्विनावेह गच्छतं नासत्या मा वि वेनतम् ।
 हंसाविव पततमा सुतां उप ॥ ५.०७८.०१
 अश्विना हरिणाविव गौराविवानु यवसम् ।
 हंसाविव पततमा सुतां उप ॥ ५.०७८.०२
 अश्विना वाजिनीवसू जुषेथा यज्ञमिष्टये ।
 हंसाविव पततमा सुतां उप ॥ ५.०७८.०३
 अत्रिर्यद्वामवरोहन्नबीसमजोहवीन्नाधमानेव योषा ।
 श्येनस्य चिज्जवसा नूतनेनागच्छतमश्विना शतमेन ॥ ५.०७८.०४
 वि जिहीष्व वनस्पते योनिः सूप्यन्त्या इव ।
 श्रुतं मे अश्विना हवं सप्तवध्रिं च मुञ्चतम् ॥ ५.०७८.०५
 भीताय नाधमानाय ऋषये सप्तवध्रये ।
 मायाभिरश्विना युवं वृक्षं सं च वि चाचथः ॥ ५.०७८.०६
 यथा वातः पुष्करिणीं समिद्गयति सर्वतः ।
 एवा ते गर्भं एजतु निरैतु दशमास्यः ॥ ५.०७८.०७
 यथा वातो यथा वनं यथा समुद्र एजति ।
 एवा त्वं दशमास्य सहावेहि जरायुणा ॥ ५.०७८.०८
 दश मासाञ्छशयानः कुमारो अधि मातरि ।
 निरैतु जीवो अक्षतो जीवो जीवन्त्या अधि ॥ ५.०७८.०९

महे नो अद्य बोधयोषो राये दिवित्मती ।
 यथा चिन्नो अबोधयः सत्यश्रवसि वाय्ये सुजाति अश्वसूनृते ॥ ५.०७९.०१
 या सुनीथे शौचद्रथे व्यौच्छो दुहितदिवः ।
 सा व्युच्छ सहीयसि सत्यश्रवसि वाय्ये सुजाति अश्वसूनृते ॥ ५.०७९.०२
 सा नो अद्याभरद्वसुव्युच्छा दुहितदिवः ।
 यो व्यौच्छः सहीयसि सत्यश्रवसि वाय्ये सुजाति अश्वसूनृते ॥ ५.०७९.०३

अ॒भि॒ ये॒ त्वा॑ वि॒भा॒व॒रि॒ स्तो॒मैर्गु॑णन्ति॒ व॒ह्नयः॑ ।
 म॒घैर्म॑घोनि सु॒श्रियो॑ दाम॒न्वन्तः॑ सु॒रा॒तयः॑ सु॒जा॒ति॒ अ॒श्व॑सू॒नृ॒ते ॥ ५.०७९.०४
 यच्चि॒द्धि॒ ते॑ ग॒णा इ॒मे छ॒द्यन्ति॑ म॒घत्तये॑ ।
 परि॑ चि॒द्वष्ट॑यो दधु॒र्दद॑तो रा॒धो अ॒ह्नयं॑ सु॒जा॒ति॒ अ॒श्व॑सू॒नृ॒ते ॥ ५.०७९.०५
 ऐषु॑ धा वी॒र॒वद्य॑श उ॒षो म॑घोनि सू॒रिषु॑ ।
 ये नो॑ रा॒धांस्य॑ह्या म॒घवा॑नो अ॒रा॒सत॑ सु॒जा॒ति॒ अ॒श्व॑सू॒नृ॒ते ॥ ५.०७९.०६
 तेभ्यो॑ द्यु॒म्नं बृ॒हद्य॑श उ॒षो म॑घो॒न्या व॑ह ।
 ये नो॑ रा॒धांस्य॑श्या ग॒व्या भ॑जन्त सू॒रयः॑ सु॒जा॒ति॒ अ॒श्व॑सू॒नृ॒ते ॥ ५.०७९.०७
 उ॒त नो॑ गो॒मती॑रिष॒ आ व॑हा दु॒हित॑र्दिवः ।
 सा॒कं सू॒र्यस्य॑ र॒श्मि॒भिः शु॒क्रैः शो॒चि॒द्भिर्चि॑भिः सु॒जा॒ति॒ अ॒श्व॑सू॒नृ॒ते ॥ ५.०७९.०८
 व्यु॒च्छा दु॒हित॑र्दिवो मा चि॒रं त॑नुथा अ॒पः ।
 ने॒त्त्वा स्ते॑नं यथा रिपुं तपा॒ति सू॒रो अ॒र्चिषा॑ सु॒जा॒ति॒ अ॒श्व॑सू॒नृ॒ते ॥ ५.०७९.०९
 ए॒ता व॒द्वेदु॑षस्त्वं भूयो वा दा॒तुम॑र्हसि ।
 या स्तो॒तृभ्यो॑ वि॒भा॒वर्यु॑च्छन्ती न प्र॒मीय॑से सु॒जा॒ति॒ अ॒श्व॑सू॒नृ॒ते ॥ ५.०७९.१०

द्यु॒तद्या॑मानं बृ॒हती॑मृतेन॒ ऋ॒ता॒व॒रीम॑स्त्र॒णप्सुं॑ वि॒भा॒तीम् ।
 दे॒वीमु॑षसं स्व॒रा॒वह॑न्ती प्रति वि॒प्रासो॑ म॒तिभि॑र्जरन्ते ॥ ५.०८०.०१
 ए॒षा ज॑नं द॒र्शता॑ बो॒धय॑न्ती सु॒गान्प॑थः कृ॒ण्वती॑ या॒त्यग्रे॑ ।
 बृ॒हद्ग॑था बृ॒हती॑ वि॒श्वमि॒न्वोषा॑ ज्योति॒र्यच्छ॑त्यग्रे अ॒ह्नाम् ॥ ५.०८०.०२
 ए॒षा गो॑भि॒रस्त्रे॑भिर्यु॒जाना॑स्रे॒धन्ती॑ र॒यिम॑प्रा॒यु च॑क्रे ।
 प॒थो रद॑न्ती सु॒वि॒ताय॑ दे॒वी पु॑रु॒ष्टुता॑ वि॒श्ववा॑रा वि भा॒ति ॥ ५.०८०.०३
 ए॒षा व्ये॑नी भवति द्वि॒वहा॑ आविष्कृ॒ण्वाना॑ त॒न्व पुर॑स्तात् ।
 ऋ॒तस्य॑ प॒न्थाम॑न्वेति सा॒धु प्र॑जा॒नती॑व न दि॒शो मि॑नाति ॥ ५.०८०.०४
 ए॒षा शु॒भ्रा न त॑न्वो वि॒दानो॑र्ध्वे॒व स्ना॑ती दृ॒शये॑ नो अ॒स्थात् ।
 अ॒प द्वेषो॑ बा॒धमा॑ना तमा॒स्युषा॑ दि॒वो दु॑हि॒ता ज्यो॑तिषागात् ॥ ५.०८०.०५
 ए॒षा प्र॑ती॒ची दु॑हि॒ता दि॒वो नृ॑न्योषे॒व भ॑द्रा नि रि॒णीते॑ अ॒प्सः ।
 व्यु॒र्ण्वती॑ दा॒शुषे॑ वा॒र्याणि॑ पु॒नर्ज्यो॑तिर्यु॒वतिः॑ पूर्॒वथा॑कः ॥ ५.०८०.०६

यु॒ञ्जते॑ मन॒ उ॒त यु॑ञ्जते धियो॒ वि॒प्रा वि॒प्रस्य॑ बृ॒हतो॑ वि॒पश्चितः॑ ।
 वि॒ हो॒त्रा द॑धे व॒युना॑वि॒देक॑ इ॒न्मही॑ दे॒वस्य॑ स॒वितुः॑ परि॒ष्टुतिः॑ ॥ ५.०८१.०१
 वि॒श्वाम् रू॑पाणि॒ प्रति॑ मु॒ञ्चते॑ क॒विः प्रा॑सा॒वीद्भ्रं॑ द्वि॒पदे॑ चतु॒ष्पदे॑ ।
 वि॒ नाक॑म॒ख्यत्स॑वि॒ता व॑रेण्योऽनु॒ प्र॑याण॒मुषसो॑ वि रा॒जति॑ ॥ ५.०८१.०२
 य॒स्य प्र॑याण॒मन्व॑न्य इ॒द्युदे॑वा दे॒वस्य॑ म॒हि॒मान॑मोजसा ।
 यः पा॒थि॒वानि॑ वि॒ममे॑ स ए॒तशो॑ रजा॒सि दे॒वः स॑वि॒ता म॑हि॒त्वना॑ ॥ ५.०८१.०३
 उ॒त या॑सि स॒वित॑स्त्रीणि॒ रोच॑नोत सू॒र्यस्य॑ र॒श्मि॒भिः स॑मु॒च्यसि॑ ।
 उ॒त रा॒त्रीमु॑भ्यतः॒ परी॑यस॒ उ॒त मि॒त्रो भ॑वसि दे॒व ध॑र्म॒भिः ॥ ५.०८१.०४

उ॒तेशि॒षे प्र॒सव॒स्य त्वमे॒क इ॒दुत॒ पूषा॒ भव॑सि दे॒व या॒मभिः॑ ।
उ॒तेदं॑ वि॒श्वं भु॒वन् वि॒ राज॑सि श्या॒वाश्च॑स्ते स॒वित॒ स्तोम॑मान॒शे ॥ ५.०८१.०५

तत्स॒वितु॑र्वृ॒णीमहे॒ वयं॑ दे॒वस्य॑ भो॒जन॑म् ।
श्रे॒ष्ठं स॒र्वधा॑त॒मं तु॒रं भ॒गस्य॑ धी॒महि ॥ ५.०८२.०१
अस्य॑ हि स्व॒यंश॑स्तरं स॒वितुः॑ क॒च्चन॑ प्रि॒यम् ।
न मि॒नन्ति॑ स्व॒राज्य॑म् ॥ ५.०८२.०२
स हि॑ रत्नानि॒ दा॒शुषे॑ सु॒वाति॑ स॒विता॑ भ॒गः ।
तं भा॒गं चि॒त्रमी॑महे ॥ ५.०८२.०३
अ॒द्या नो॑ दे॒व स॒वितः॑ प्र॒जाव॑त्सा॒वीः सौ॒भग॑म् ।
प॒रा दु॒ष्वप्य॑ सु॒व ॥ ५.०८२.०४
वि॒श्वानि॑ दे॒व स॒वित॑र्दु॒रितानि॑ प॒रा सु॒व ।
य॒द्भद्रं॑ तन्न॒ आ सु॒व ॥ ५.०८२.०५
अना॑गसो॒ अदि॑तये दे॒वस्य॑ स॒वितुः॑ स॒वे ।
वि॒श्वो वा॒मानि॑ धी॒महि ॥ ५.०८२.०६
आ वि॒श्वदे॒वं स॒त्पति॑ सु॒क्तैर॒द्या वृ॑णीमहे ।
स॒त्यस॑वं स॒वितार॑म् ॥ ५.०८२.०७
य इ॒मे उ॒भे अ॒हनी॑ प॒र ए॒त्यप्र॑युच्छन् ।
स्वा॒धीर्दे॒वः स॒विता ॥ ५.०८२.०८
य इ॒मा वि॒श्वो जा॑तान्या॒श्राव॑यति॒ श्लोके॑न ।
प्र च॑ सु॒वाति॑ स॒विता ॥ ५.०८२.०९

अच्छा॑ वद॒ त्वस॑ गी॒र्भिरा॑भि स्तु॒हि प॒र्जन्यं॑ नम॒सा वि॒वास॑ ।
कनि॑क्रददृ॒षभो॑ जी॒रदान्॑ रे॒तो द॒धात्यो॑षधी॒षु गर्भ॑म् ॥ ५.०८३.०१
वि वृ॒क्षान्हे॒न्त्युत॑ ह॒न्ति र॒क्षसो॑ वि॒श्वं बि॒भाय॑ भु॒वन् महा॑व॒धात् ।
उ॒ताना॑गा ई॒षते॑ वृ॒ष्ण्या॑वतो॒ यत्प॑र्जन्यं॒ स्तन॑यन्हन्ति॒ दुष्क॑तः ॥ ५.०८३.०२
रथी॑व क॒श्याश्चा॑ अभि॒क्षिप॑न्नावि॒दूतान्कृ॑णुते॒ वष्य॑न् अ॒ह ।
दू॒रात्सि॑ंहस्यं॒ स्तन॑था॒ उदी॑रते॒ यत्प॑र्जन्यः॒ कृणु॑ते॒ वष्य॑न् न॒भः ॥ ५.०८३.०३
प्र वा॒ता वा॒न्ति प॑तयन्ति॒ विद्यु॑त् उ॒दोष॑धीर्जिहृ॒ति पि॑न्वति॒ स्वः ।
इ॒रा वि॒श्वस्मै॑ भु॒वना॑य जा॒यते॑ यत्प॑र्जन्यः॒ पृथि॑वीं रे॒तसा॑वति ॥ ५.०८३.०४
यस्य॑ व्र॒ते पृ॑थि॒वी न॒न्नमी॑ति॒ यस्य॑ व्र॒ते श॒फव॑ज्ज॒भुरी॑ति ।
यस्य॑ व्र॒त ओ॒षधी॑र्वि॒श्वरू॑पाः स नः॑ प॒र्जन्य॑ म॒हि श॑र्मं यच्छ ॥ ५.०८३.०५
दि॒वो नो॑ वृ॒ष्टिं म॑रुतो॒ ररी॑ध्वं प्र पि॑न्वत॒ वृष्णो॑ अ॒श्वस्य॑ धाराः ।
अ॒र्वाडे॑तेन॒ स्तन॑यित्नुने॒ह्यपो॑ नि॒षिञ्च॑न्नसु॒रः पि॑ता नः॑ ॥ ५.०८३.०६
अ॒भि क्र॑न्द॒ स्तन॑य॒ गर्भ॑मा॒ धा उ॑द॒न्वता॑ परि॒ दीया॑ रथेन ।
दृ॒तिं सु॒ कर्ष॑ वि॒षितं॑ न्य॒ञ्चं स॒मा भ॑वन्तु॒द्वतो॑ नि॒पादाः ॥ ५.०८३.०७

महान्तं कोशमुदचा नि षिञ्च स्यन्दन्तां कुल्या विषिताः पुरस्तात् ।
 घृतेन द्यावापृथिवी व्युन्धि सुप्रपाणं भवत्वघ्न्याभ्यः ॥ ५.०८३.०८
 यत्पर्जन्य कनिकदत्स्तनयन्हंसि दुष्कृतः ।
 प्रतीदं विश्वं मोदते यत्किं च पृथिव्यामधि ॥ ५.०८३.०९
 अवर्षीर्वर्षमुदुषू गृभायाकर्धन्वान्यत्येतवा उ ।
 अजीजन ओषधीर्भोजनाय कमुत प्रजाभ्योऽविदो मनीषाम् ॥ ५.०८३.१०

बळित्था पर्वतानां खिद्रं बिभर्षि पृथिवि ।
 प्र या भूमिं प्रवत्वति मह्ना जिनोषि महिनि ॥ ५.०८४.०१
 स्तोमासस्त्वा विचारिणि प्रति ष्टोभन्त्यक्तुभिः ।
 प्र या वाजं न हेषन्तं पेरुमस्यस्यर्जुनि ॥ ५.०८४.०२
 दुळ्हा चिद्या वनस्पतीन्क्षमया दर्धर्ष्योजसा ।
 यत्ते अभ्रस्य विद्युतो दिवो वर्षन्ति वृष्टयः ॥ ५.०८४.०३

प्र सम्राजे बृहदर्चा गभीरं ब्रह्म प्रियं वरुणाय श्रुताय ।
 वि यो जघान शमितेव चर्मोपस्तरे पृथिवीं सूर्याय ॥ ५.०८५.०१
 वनेषु व्यन्तरिक्षं ततान वाजमर्वत्सु पय उस्त्रियासु ।
 हृत्सु ऋतुं वरुणो अप्स्वश्रुगिनं दिवि सूर्यमदधात्सोममद्रौ ॥ ५.०८५.०२
 नीचीनवारं वरुणः कवन्धं प्र ससर्ज रोदसी अन्तरिक्षम् ।
 तेन विश्वस्य भुवनस्य राजा यवं न वृष्टिव्युनत्ति भूमि ॥ ५.०८५.०३
 उन्त्ति भूमिं पृथिवीमुत द्यां यदा दुग्धं वरुणो वष्यादित् ।
 समभ्रेण वसत् पर्वतासस्तविषीयन्तः श्रथयन्त वीराः ॥ ५.०८५.०४
 इमाम् ष्वासुरस्य श्रुतस्य महीं मायां वरुणस्य प्र वोचम् ।
 मानेनैव तस्थिवा अन्तरिक्षे वि यो ममे पृथिवीं सूर्येण ॥ ५.०८५.०५
 इमाम् नु कवितमस्य मायां महीं देवस्य नकिरा दधर्ष ।
 एकं यदुदना न पुणन्त्येनीरासिञ्चन्तीरवनयः समुद्रम् ॥ ५.०८५.०६
 अयंम्यं वरुण मित्र्यं वा सखायं वा सदमिद्भ्रातरं वा ।
 वेशं वा नित्यं वरुणारणं वा यत्सीमागश्चकृमा शिश्रथस्तत् ॥ ५.०८५.०७
 कितवासो यद्रिपुर्न दीवि यद्वा घा सत्यमुत यन्न विस्र ।
 सर्वा ता वि ष्य शिथिरेव देवाधा ते स्याम वरुण प्रियासः ॥ ५.०८५.०८

इन्द्राग्नी यमवथ उभा वाजेषु मर्त्यम् ।
 दुळ्हा चित्स प्र भेदति दुम्ना वाणीरिव त्रितः ॥ ५.०८६.०१
 या पृतनासु दुष्टरा या वाजेषु श्रवाय्या ।
 या पञ्च चर्षणीरभीन्द्राग्नी ता हवामहे ॥ ५.०८६.०२
 तयोरिदमवच्छवस्तिगमा दिद्युन्मघोनोः ।

प्रति द्रुणा गभस्त्योर्गवा वृत्रघ्न एषति ॥ ५.०८६.०३
 ता वामेषे रथानामिन्द्राग्नी हवामहे ।
 पती तुरस्य राधसो विद्वांसा गिवर्णस्तमा ॥ ५.०८६.०४
 ता वृधन्तावनु दून्मताय देवावदभा ।
 अर्हन्ता चित्पुरो दधेऽशेव देवावर्षते ॥ ५.०८६.०५
 एवेन्द्राग्निभ्यामहावि हृव्यं शूष्यं घृतं न पूतमद्रिभिः ।
 ता सूरिषु श्रवो बृहद्रियं गृणत्सु दिधृतमिषं गृणत्सु दिधृतम् ॥ ५.०८६.०६

प्र वो महे मतयो यन्तु विष्णवे मरुत्वते गिरिजा एव्यामरुत् ।
 प्र शर्धाय प्रयज्यवे सुखादये तवसे भन्ददिष्टये धुनित्रताय शवसे ॥ ५.०८७.०१
 प्र ये जाता महिना ये च नु स्वयं प्र विद्वाना ब्रुवत एव्यामरुत् ।
 ऋत्वा तद्वो मरुतो नाधृषे शवो दाना म्हा तदेषामधृष्टासो नाद्रयः ॥ ५.०८७.०२
 प्र ये दिवो बृहतः शृण्वरे गिरा सुशुक्वानः सुभ्व एव्यामरुत् ।
 न येषामिरी सधस्थ ईष्ट आँ अग्नयो न स्वविद्युतः प्र स्यन्द्रासो धुनीनाम् ॥ ५.०८७.०३
 स चक्रमे महतो निरुरुक्रमः समानस्मात्सदस एव्यामरुत् ।
 यदायुक्त त्मना स्वादधि ष्णुभिर्विष्पर्धसो विमहसो जिगाति शेवृधो नृभिः ॥ ५.०८७.०४
 स्वनो न वोऽमवान्रेजयदृषा त्वेषो ययिस्तविष एव्यामरुत् ।
 येना सहन्त ऋञ्जत स्वरोचिष स्थारश्मानो हिरण्ययाः स्वायुधास इष्मिणः ॥ ५.०८७.०५
 अपारो वो महिमा वृद्धशवसस्त्वेषं शवोऽवत्वेव्यामरुत् ।
 स्थातारो हि प्रसितौ संदृशि स्थन ते न उरुष्यता निदः शुशुक्वांसो नाग्नयः ॥ ५.०८७.०६
 ते रुद्रासः सुमखा अग्नयो यथा तुविद्युम्ना अवन्त्वेव्यामरुत् ।
 दीर्घं पृथु पप्रथे सन्न पार्थिवं येषामज्मेष्वा महः शर्धास्यद्भुतैनसाम् ॥ ५.०८७.०७
 अद्वेषो नो मरुतो गातुमेतन श्रोता हव जरितुरेव्यामरुत् ।
 विष्णोर्महः समन्यवो युयोतन स्मद्रथ्योऽ न दंसनाप द्वेषांसि सनुतः ॥ ५.०८७.०८
 गन्ता नो यजं यज्ञियाः सुशमि श्रोता हवमरुक्ष एव्यामरुत् ।
 ज्येष्ठासो न पर्वतासो व्योमनि यूयं तस्य प्रचेतसः स्यात दुर्धर्तवो निदः ॥ ५.०८७.०९

Special mention : Initial processing and help by Avinash and Shashi Sathaye,
 Avinash Chopde, Shree Devi Kumar, Sunder Hattangadi, John Gardner.
 Reprocessed from Original in final form by Detlef Eichler with additional corrections.
 See Detlef's site <http://detlefeichler.googlepages.com/Rigveda.htm>
 for other details and formats.

The text is shown with accents (Anudattas, dependent Svaritas,
 and independent Svaritas including Kampas). Words are connected (agnimIle).
 Ch is doubled as in gachChatI according to the rules of Rigveda-Pratishakhya.

At the end of a word m is replaced by Anusvara M if the initial letter of the following word is a labial stop consonant (p, ph, b, bh, m).

Source : The Aufrecht/van Nooten/Holland (Samhita) version of the Rigveda (<http://www.people.fas.harvard.edu/witzel/onlineRV.htm>). In this text accented vowels have Udatta or 'independent Svarita' markers. Kampas are not shown. Words are separated (agnim ILe). Ch is not doubled as in gaChati. At the end of a word we find m before a following labial stop consonant (p, ph, b, bh, m).

Send corrections to : DetlefEichler at gmx.net, sanskrit@cheerful.com

The text is to be used for personal studies and research only.
Any use for commercial purpose is prohibited as a 'gentleman's' agreement.

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com
Last updated April 30, 2009